

Maikuu on sel aastal meie koolile MIHKEL LÜDIGI KUU

Rahvasuus on maikuid nimetatud lehekuuks, õiekuuks ja meikuuks. Maikuu kohta on kirjutatud ka palju ilusaid mõtteid ning luulereidu. Nii on Heldur Karmo kirjutanud tuntud read: "Maikuu, suur toomepuu, uhke ja õisi täis." Ellen Niit täiendanb seda ridadega: "Selged maikuu ilmad! Põõsail peas on silmad. Igal hiirekõrval hiirekõrv on kõrval."

Täna oma kodukontori aknast põllu kohale laskunud süngjasmusta taevast vaadates ning aknalaua suurte rahetearade tantsu jälgides ei teagi kohe, kuidas neisse luulereidadesse suhtuda. Üks on kindel – maikuu on sel aastal meie kooli ja ka valla jaoks Mihkel Lüdig kuu. Täitus ju 140 aastat auväärt maestro sünnist.

Eriline aeg vajab erilisi inimesi, erilisi mõtteid ning erilisi väljakutseid. Meie leidsime need erilised inimesed ning võtsime väljakutse vastu. Sellise ühise mõtte- ning koostööna sündis Mihkel Lüdig juubelile pühendatud vabaõhunäitus Vändra Gümnaasiumi jalutuskoridori/galerii akendel, mida igapäev saab endiselt vaatama minna.

Sügav kummardus ja tänusõnad neile erilistele inimestele, kes selle näituse koostasid ja üles panid.

Suur aitäh Teile: M. Lüdig nimelise Vändra Muusikakooli kunsteriala õpetajad Maris Roost ja Merilin Aleinik; M. Lüdig nimelise Vändra Muusikakooli kunsteriala õpilased Kärt Kõuts ja Toomas Kõuts; Andi Roost ja OÜ Fomar ning Karli Foto; Martin Sempelson ja Vändra Kultuurimaja; Marget Privits ja Vändra Gümnaasium; Enn Lüdig ning loomulikult Kultuurkapital.

Oma õpetajate ning õpilaste tervise ning turvalisuse huvides on Vändra Muusikakool olnud distantsõppel alates 13. märtsist. Jätkame samamoodi kuni õppeaasta lõpuni. Tean, et see otsesest mõttes üle öö tulnud eriline aeg ei ole olnud lihtne.

Lõpetuseks tahan kooljuhina siinkohal südamest tänada kõiki oma kooli õpetajaid. Olete olnud väga tublid, loomingulised, avatud. Tahan tänada ka kõiki Vändra Muusikakooli õpilasi. Olete suutnud need erilised ajad vastu pidada ning teinud iseseisvalt väga tublit tööd.

Ning otse loomulikult suured tänud Teile, kallid lapsevanemad. Ilma Teie osaluse ning toetuseta ei oleks seda kõike saanud teha.

Olge hoiatud ja olge terved.

Toomas Toimeta

M. Lüdig nimelise Vändra Muusikakooli direktor

REIN KONTUS: Päästetöötajatel on kriisiolukordade ajal oluline roll

Vändra Päästekomandot juhivad komandopealikuna veidi üle aasta Rein Kontus (31), kes on silma paistnud lisaks kohusetundlikule igapäevatööle oma mitmekülgsete huvide ja harrastustega, millega on kaasanud sportlikesse tegevustesse sadu noori.

See aastake on möödunud komandopealikuna üsna kiiresti. Võib öelda, et hakkas vaikselt sisse elama sellesse ametisse. Meeskonnavanemana töötades käisin tööl graafiku alusel (24 h valves ja 72 h vaba). Nüüd käib kontoritöö esmaspäevast reedeni. Alates 02.05.2019 kuulun lisaks Põhja-Pärnumaa valla kriisikomisjoni koosseisu. Kriisikomisjoni kuulumine on minu jaoks täiesti uudne. Esmasel kohtumisel komisjoni liikmetega sai tervikpilt pusletükkidest ruttu kokku pandud ja selgeks tehtud, millega saab pääste poolelt valla tegemistel abiks olla.

Milliseid ülesandeid on toonud igapäevatöösse lisaks eriolukorra kehtestamine?

Seoses eriolukorraga lisandus komando igapäevastele tegevustele mitmeid ülesandeid ja reegleid. Komando põhirolliks oli loomulikult reageerimine õnnetustele, kuid lisaks aitasime paigalda riigis kehtestatud reeglitega plakateid oma piirkonnas ja olime abiks hooldekodudele nii isikukaitsevahendite transpordi, nõustamise kui ka info vahetamisega. Samuti osalesime koostöös Politsei- ja Piirivalveametiga COVID-19 patrullides, et viiruse levik oleks võimalikult väike. Lisaks pidime tagama ka komandos eriliste reeglite täitmise.

Kutselistes komandos, ka Vändra päästekomandos, on tagatud operatiivne valmisolek 24 h ööpäevas ja 7 päeva nädalas. Päästeteenistujal lasub oma kogukonna ees suur vastutus, sest reageerime ja aitame igahüti ning tahame seda teha

võimalikult hästi. Lisaks reageerimisele külastame ka paljusid kodusid, et kontrollida tuleohutust. Me juhime tähelepanu ohuallikatele ja võimalusel ka likvideerime selle. Kuid paraku lasub lõplik vastutus oma heaolu eest siiski inimesel endal.

Ennetuse osa teie igapäevatöös?

Inimene peab ise tõstma oma teadlikkust tuleohutuse valdkonnas ning aru saama, et majapidamises peavad olema suitsuandur, küttekolded, gaasiseadmed ja elektrisüsteemid korras. Ennetus katab meie igapäevastest töomahust suure osa. Kindlasti proovime kõigini jõuda, kuid kahjuks on selleni veel pikk tee minna. Usun, et kõigil päästetöötajatel oleks hea meel, kui päästja palk jõuab Eesti keskmise palgani, sest vastutus on selle töö tegemisel suur.

Oleme uhked, et saame olla uues ja kaas-aegses majas. Siia on hea tööle tulla. Meelerahu pakub sellisel töökohal töötamisel millegi õnnestumine, olgu selleks inimese päästmine või muu õnnetuse ära hoidmine. Vändra komandol on minu arvates üks suur eripära: seltskond on vägev. Siin kohal tõden, et need suurepärased mehed, kes on kahjuks meie kollektiivist erinevatel põhjustel lahkunud, ei ole jäänud ega jää võõraks.

Mida kõige enam inimestele südamele panete nüüd, kus eriolukord on ametlikult lõppenud?

Alates 19. maist on vabariigis eriolukord lõppenud. Kuid see ei tähenda, et viirus on kuhugi kadunud. Terviseameti andmetel on nakatunuid (positiivsete testide põhjal) Eestis veel omajagu. Kindlasti tuleb järgida meetmeid ning vajadusel kasutada desinfitseerimisainet tavapärastest kasutamisest tihedamalt. Erinevate haiguse põdemisel tasub kasutada maski.

Kokkuvõte maikuu volikogu istungist

Märtsi- ja aprillikuus volikogu istungeid ei toimunud, kuid eriolukorra tõttu toimusid volikogu liikmete virtuaalsed infokoosolekud Zoom-keskkonnas 2., 16., 29. aprillil ning 13. mail 2020. a.

Maikuu volikogu istung toimus Vändra Kultuurimaja saalis, kus arvestati 2+2 reeglitega.

- **Kinnitati Põhja-Pärnumaa valla konsolideerimisgrupi 2019. aasta majandusaasta aruanne.**
- **Võeti teadmiseks seirearuanne Põhja-Pärnumaa valla 2020. aasta I kvartali eelarve täitmise kohta.**
- **Tunnistati kehtetuks Põhja-Pärnumaa Vallavolikogu 14.12.2017 otsus nr 14 „Vallavara kasutamine otsustuskorras”. Kehtetuks tunnistati volikogu otsus, millega oli antud Pärnu-Jaagupis Kooli 1 asuvad ruumid kasutusele perearstidele. Kuna üks perearst vahetus, sõlmib vallavalitsus iga perearstiga eraldi lepingu.**
- **Otsustati võõrandada otsustuskorras kinnisasi Pärnu-Jaagupis Aia tn 6 kinnistul asuva hoone kaasomanikule OÜ-le Halinga Airsoft hinnaga 2110 eurot.**
- **Otsustati võõrandada Enge külas asuv Pargiveere kinnistu, Põhja-Pärnumaa vald, Pargimaja korteriühistule müügihinnaga 2100 eurot.**
- **Otsustati võõrandada tasuta avaliku teenuse osutamiseks Aktsiaseltsile Mako Põhja-Pärnumaa valla ühisveevärgiga seotud kinnistu Vihtra tee 2, millel asub kanalisatsiooni pumpila.**
- **Otsustati mitte nõustuda Sohlu kruusakarjääri kaevandamisloa andmisega, kuna kavandatud tegevus ei vasta kehtivas valla üldplaneeringus sätestatud nõuetele.**
- **Otsustati nõustuda loa andmisega Valistre III uuringuuumis geoloogilisteks uuringuteks.**
- **Otsustati kooskõlastada Lavassaare II turbatootmisala korrastamise eskiisplaan esitatud kujul.**
- **Otsustati kooskõlastada Kavasoo turbatootmisala korrastamise eskiisprojekt.**
- **Otsustati nõustuda Keskkonnaameti otsusega jätta algatamata keskkonnamõju hindamine Anelema dolokivikarjääri mäeeraldise maavara kaevandamise loa muutmise taotlusele, kui arvestatakse otsuses loetletud tingimustega.**
- **Muudeti Põhja-Pärnumaa Vallavolikogu 18.09.2019 määrust nr 19 „Põhja-Pärnumaa valla eelarvest kultuuri- ja sporditegevuse, noorsootöö ning kodanikualgatuse toetamise kord”. Korda täiendati võimalusega maksta esindusvõistkonna toetust spordiklubile, kui võistkond on rahvusliku alaliidu liige, tegeleb võistkondliku spordialaga, osaleb Eesti täiskasvanute meistrivõistlustel esi- või kõrgliigas.**
- **Muudeti kahe määruse preambulit seoses uue valla põhimääruse kehtestamisega.**
- **Kinnitati muudatus Põhja-Pärnumaa Vallavalitsuse struktuuris ja teenistukohtade koosseisus.** Vallavalitsuse struktuurist koondatakse alates 1. juunist 2020. a vallakantsleiki koosseisus olnud abivallasekretäri ja majandusosakonna koosseisus olnud juristi ametikoht.
- **INFORMATSIOON: Pärnu-Jaagupi lasteaia Pesamuna renoveerimine.** Vallavanem Jane Mets informeeris volikogu liikmeid sellest, et riigieelarvest on võimalik saada täiendavat toetust 520 000 eurot, mis ei tohi olla käesoleva aasta valla eelarves kavandatud. Toetuse eest tuleks teostada üks projekt, mille puhul kasusaajate hulk oleks kõige suurem. Selliseks projektiks võiks olla Pärnu-Jaagupi lasteaia Pesamuna renoveerimine. Hange tuleks läbi viia ja leping sõlmida hiljemalt selle aasta jooksul.

Ülle Vapper

Volikogu esimees

e-mail: ylle.vapper@pparnumaa.ee

15. mail algas taotluste esitamine heakorrakonkursile „Kaunis kodu”

Põhja-Pärnumaa Vallavalitsus korraldab heakorrakonkursi „**Kaunis kodu**”, mille eesmärk on innustada omanikke korras- tama oma kinnistuid ja seeläbi aitama kaasa Põhja-Pärnumaa valla meeldivaks elukohaks muutmisele.

Kandidaate konkursile võib esitada igaüks **15. maist kuni 1. juulini 2020**, teatades võimalikust kandidaadist Põhja-Pärnumaa Vallavalitsusele telefoni teel (443 0330), e-postiga aadressil vald@pparnumaa.ee või posti teel (Pärnu-Paide mnt 2, Vändra alev, Pärnu maakond, 87701).

Vallavalitsuse moodustatud komisjon viib konkursiülevaatuse läbi ajavahemikul **15. juulist 1. septembrini 2020** ja esitab tulemused vallavalitsusele kinnitamiseks ning võitjate autasustamiseks hiljemalt **15. septembriks 2020**.

Konkursi parimad selgitatakse välja igaal aastal **neljas kategoorias** lähtuvalt nende kasutusotstarbest: elamud tiheasustuses, maakodud, kortermajad ning sotsiaal-, äri- ja tootmisobjektid.

Eelneval viiel aastal esikoha võitnud objektid ei saa kandideerida samas kategoorias.

Objektide hindamisel lähtub komisjon Eesti Kodukaunistamise Ühenduse poolt väljatöötatud konkursi „**Kaunis Eesti kodu**” **hindamise alustest** (vt www.iluskodu.ee).

Hindamistulemuste alusel selgitab komisjon maakodude ja eramute kategoorias välja kolm paremat; kortermajade, ühis- kondlike hoonete ja ettevõtete kategoorias ainult parima.

Igas kategoorias parimaks tunnistatud kinnistu esitatakse üleriigilisele kodukaunistamise konkursile „Kaunis Eesti kodu”. Konkursi võitjaid autasustatakse valla aastapäeval oktoobris. Parimaid autasustatakse tänukirja, meene ja rahalise toetusega ning rühmade võitjaid seinaplaadiga.

Rohkem infot:

Kersti Tammiksaar, 443 4049, 51995337, kersti.tammiksaar@pparnumaa.ee

Piirangute leevendamine hooldekodudes ja muudes hoolekandeesutustes

14. mail 2020 leppisid Vabariigi Valitsuse liikmed kabinetinõupidamisel kokku täiendavas leevenduste kavas, kuidas eriolukorra ajal kehtestatud piirangutest sammhaaval loobuda. Kõikide leevenduste puhul tuleb arvestada eritingimustega.

LEEVENDEST KAVA HOOLEKANDEASUTUSTES:

Lubada alates 1. juunist hoolekandeesutustes, varjupaikades ja turvakodudes ning haiglates külastusi tingimusel, et asutuse pidaja tagab, et:

- koostöös Terviseametiga on koostatud külastuste korraldamise juhised
- järgitakse külastuste korraldamise juhiseid, mh tagades vajadusel personali, külastatava ja külastaja isikukaitsevahendite kasutamise
- hoolekandeesutustes on isikukaitsevahendite kasutamine külastusel kohustuslik
- külastused viiakse võimalusel läbi välitingimustes või eriruumides

- külastustele eelneb külastajapoolne tervisedeklaratsiooni esitamine

- täidetakse desinfitseerimisnõudeid vastavalt külastuste korraldamise juhisele

Lubada alates 1. juunist üld- ja erihooldekodus viibivatele isikutele hoolekandeesutuse territooriumilt lahkumine tingimusel, et isikud kannavad vajadusel isikukaitsevahendeid.

Lisaks eeltoodule otsustas 15.05.2020 Põhja-Pärnumaa valla **kriisikomisjon**, et:

- Tootsi Hooldekodu ja Vändra Alevi Hoolekandekeskus võtavad vastu hoolealuste pakke, järgides pakki vastuvõtmisel Terviseameti juhiseid. Pakkide sujuvaks vastuvõtmiseks-üleandmiseks palume eelnevalt asutusega kokku leppida paki saatmise detailid.
- Tootsi Hooldekodus ja Vändra Alevi Hoolekandekeskuses on võimalik külastada hoolealuseid alates 01.06.2020 ainult eelregistreerimise alusel ja järgides 2+2 reeglit ning muid Vabariigi Valitsuse soovitusi.

PRIA avas 18. mail taas teenindusbürood

Alates 18. maist 2020. a avas PRIA taas maakondlikud teenindusbürood. Pindalatoetuste taotlemise perioodil kuni 15. juunini oleme erakorraliselt avatud esmaspäevast reedeni kell 9.00-16.00.

Teenindusbüroodes järgime kõiki turvalisuse nõudeid: järgime 2+2 reeglit, desinfitseerime käsi, pärast iga kliendi teenindamist puhastame pinnad, teenindusbüroos saab korraga viibida 1-2 klienti.

2. mail algas PRIAs otsetoetuste, üleminekutoetuste ning maaelu arengukava pindala- ja loomapõhiste toetuste taotluste vastuvõtt. See on kõige suurema taotlejate arvuga toetus, mida PRIA välja maksab. Selleks, et saaksime aidata võimalikult paljusid kliente, on meie teenindusbürood avatud kõigil tööpäevadel kell 9.00-16.00. Selleks, et oleks võimalik järgida kõiki viiruse leviku tõkestamiseks vajalikke meetmeid, teenindame ainult eelnevalt aja broneerinud kliente. Aja saate broneerida kas meie kodulehe kaudu aadressil <https://web.pria.ee/broneering> või helistades teenindusbüroodesse. Kontaktid leiate www.pria.ee/ teenindusbürood.

Soovitame siiski tungivalt esitada oma dokumentid ja taotlused võimalusel läbi e-kanalite (e-PRIA, e-post), et haigestumise risk viia võimalikult madalale. Kuni teenindusbüroode avamiseni toimub kogu suhtlus PRIA ja klientide ning koostööpartnerite vahel kas telefoni, e-posti või kirja teel.

Tiia Tamm-Suik

Teabeosakonna juhtivspetsialist

Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet

ENAMPAKKUMINE

Põhja-Pärnumaa Vallavalitsuse majandusosakond korraldab kirjaliku enampakkumise alljärgnevate korteriomandite müügiks:

Kooli 1a-36, Tootsi alev, üldpind 27,6 m², alghinnaga 1500 eurot;

Kooli 2-1, Tootsi alev, üldpind 46,0 m², alghinnaga 2000 eurot;

Ehitajate 4-32, üldpind 38,9 m², alghinnaga 2000 eurot

Enampakkumisel osalemiseks esitada pakkumine paberkandjal kinnises ümbrikus hiljemalt

12. juuni 2020, kella 15.00-ks

Ümbrikule märkida sõnad

“ENAMPAKKUMINE, MITTE AVADA ENNE: 12.06.2020 kell 15.10” ja pakutud eluruumi/de aadress/id.

Pakkumises esitatakse: vabas vormis avaldus enampakkumisel osalemiseks, milles märgitakse pakkuja nimi, isikukood ja elukoht, telefoninumber ja e-posti aadress (juriidilise isiku puhul juriidilise isiku nimi, registrikood, kontaktandmed ja asukoht) ning ostetava korteriomandi aadress ja avaldaja poolt pakutav ostuhind.

Pakkumine esitada Põhja-Pärnumaa vallamajja aadressil Pärnu-Paide mnt 2, 87701, Vändra alev, Põhja-Pärnumaa vald, Pärnumaa.

Pakkumised avatakse vallamaja saalis 12.06.2020 kell 15.10.

Pakutavate korteriomandite seisundi ja muude huvipakkuvate andmete kohta saab informatsiooni Tootsi Halduskeskusest, kontaktisik Riina Kukk, tel 4459400 või 5280698. Korteriatega on võimalik kohapeal tutvuda, leppides kontaktisikuga eelnevalt kokku aja.

Korteriomand müüakse isikule, kes on pakkunud alghinnast alates kõrgeima hinna ja müügileping sõlmitakse notaris üksnes selle isikuga, kes on esitanud pakkumuse (ostja). Notaritasud maksab ostja.

Videosalvestusi istungitest on võimalik vaadata valla kodulehelt aadressil: www.pparnumaa.ee

Põhja-Pärnumaa valla uus vallasekretär on Piret Müür

Alates 11. maist töötab Põhja-Pärnumaa vallasekretärina Piret Müür, kes osutus valituks avaliku konkursi tulemusena, annab teada valla veebileht. Mitu inimest kandideeris sellele ametikohale?

Minu teadmisel oli kandideerijaid kokku viis, ent teiste kandidaatide kohta minul detailne info puudub. Kandideerijate dokumente nägid ainult need ametnikud, kes vahetult personaliküsimustega tegelevad ja kuna Covidi-nimelise tüütuse tõttu oli vestlusvooru pidamisel vaja järgida teatud reegleid, ei õnnestunud mul konkurentidega ka silmast silma kohtuda.

Maalehes rääkis oma argipäevast üks vallasekretär, keda ajas muigama, et sageli aetakse teda segamini tavalise sekretäri või juhiabiga. Palutakse kohtumisteks aega kinni panna jne. Millised on tegelikult vallasekretäri kõige tähtsamad tööülesanded?

Võimalik, et konkreetsed ülesanded on valdade lõikes pisut erinevad. See sõltub palju asjaolust, milline koosseis on valla kantsleis üldse ja kuidas on töö jaotatud. Üldjoontes on vallasekretäri ülesanne siiski ametiasutuse ja vajadusel hallatavate asutuste juriidiline teenindamine, valla õigusaktide õiguspärasuse tagamine, valla esindamine kohtus, valla kantslele juhtimine. Vallasekretär osaleb sõna-õigusega nii vallavalitsuse kui ka vallavolikogu istungitel.

Juristina oled seni edukalt esindanud valda erinevates kohtu- ja muudes juriidilistes vaidlustes. Kas ka edaspidi?

Nagu eespool mainisin, ongi valla esindamine kohtus üks vallasekretäri põhiülesanne, kuid siiani olen seda rolli tõesti suuresti täitnud mina. Seda nii endise Vändra alevi õigusnõunikuna kui ka nüüd uues vallas majandusosakonna juristi ametis olles. Seega pole antud külg uues ametis minu jaoks midagi uut. See ei puuduta muidugi kõiki valla kohtuasju. Palju kohtumenetlusi on näiteks sotsiaaltöö eripärast tingituna sotsiaalosakonnal n.ö rutiinsed menetlused, mis seaduse järgi eeldavad kohtu nõusolekut. Loomulikult on ka nende ettevalmistamiseks vaja teadmisi, kuid meie sotsiaaltöötajad on kogemustega ja selles osas väga üksikutele kordadel abi vajanud. Minu roll on olnud pigem konkreetsete vaidluste lahendamine hagimenetlustes nii haldus- kui tsiviilasjades ning valdkonnad ja teemad on olnud väga erinevad. Vaatamata sellele, et enamustes vaidlustes on teise poole esindajateks vandeadvokaadid, ei ole Vändra alevivalitsusel ega hetkel Põhja-Pärnumaa vallal olnud siiani vajadust kohtuvaidlusteks õigusabiteenust sisse osta. Kuigi mõned menetlused on hetkel pooleli ja lõpptulemus veel teadmata, on ka seniste protsesside kulg olnud valdavalt valla kasuks.

Vallasekretär ei saa kuuluda ühtegi erakonda, sest on ühtlasi valla valimiskomisjoni esimees, mille ülesandeks on kohalike valimiste korraldamine. Kas see on Sinu jaoks probleem? Sooviksid Sa kaasa lüüa mõne erakonna töös?

Vastab tõele. Vallasekretär on tõesti seadusest tulenevalt ühtlasi ka valimiskomisjoni esimees. See ei ole minu jaoks probleem. Ma pole siiani kordagi kandideerinud isegi kohalikel valimistel valimisliitude nimekirjades, pole kunagi kuulunud ühtegi erakonda ja mul pole ka tulevikuks selliseid plaane olnud.

Oled põline vändralane. Lõpetasid Vändra Keskkooli 1986. Mis sai edasi? Kuhu õppima läksid? Kus oled hiljem edasi õppinud?

Haridustee ei jätkunud kohe peale keskkooli lõppu. Sündis tütar. Oma õpinguid jätkasin mitu aastat hiljem ja õigusteaduse erialal omandasin akadeemilise kraadi Tartu Ülikooli õigusteaduskonnas, mille lõpetasin 1997. aastal.

Esimene töökogemus. Millistel ametikohadel oled seni töötanud?

Erialaselt oli minu esimene kogemus veel ülikooli ajast. Tootsi vallasekretäri asendajana sain esimest korda seda „õhku nuusutada“ juba 1996. aastal, kuigi seda vaid ühe kuu, puhkuse asendajana. Edasi, peale ülikooli lõpetamist nimetati mind Vändra Alevivalitsuse Elamuameti juristi ametikohale. Hiljem sai minust Vändra alevivalitsuse jurist. Vahepeal olen töötanud ka Pärnu notaribüroos jurist-konsultandina. Alates 2008 sai minust Vändra Alevivalitsuse arendus- ja õigusnõunik ning pisut vähem kui aasta asendasin vahepeal osalise ajaga paralleelselt ka Tori vallasekretäri. Minu ülesanneteks on lisaks olnud nii projektid kui ka riigihanked. Riigihangetega olen tegelenud siiani ka Põhja-Pärnumaa vallas.

Oled Vändra kohalikus omavalitsuses töötanud üle 20 a. Mis on nt kolm suuremat kordaminekut, mille nimel oled tõsiselt tööd teinud ja südant valutanud, kuid mis kõigi raskuste kiuste on tänaseks olemas ja mille üle võid uhke olla?

No Vändra Tervishoiukeskuse on esimene muidugi. Selle saamislugu oli ikka ülikeeruline. Juriidiline tee tuli mul paljuskil välja mõelda üksi. Lisaks oli tegemist Eesti esimese ehitustöö kontsessiooni hankega (tegemist oli PPP – *public-private partnership*-projektiga), mille läbiviimine oligi nagu jalgratta leiutamine, sest eeskujuga ja kogemusi polnud võtta kuskilt ja partneriks osutus tol ajal Eestis üheks keerukamaks ehitustevõtteks

tituleeritud ettevõtja. Vähe sellest. Kogu loole andis absurditeatri esietenduse mõõtmel veel nüanss, kus peale projekti elluviimist muudeti Eesti riigis reegleid PPP projektide raamatupidamisliku kajastamise osas. Uusi reegleid aga rakendati kohalike omavalitsuste jaoks tagasiulatuvalt. Just sellel põhjusel tõsteti sisuliselt üleöö rahandusministeeriumi poolt arvestuslikku Vändra alevi laenukoormust ministeeriumis peetavates tabelites piltlikult pilvedesse, kuigi selle projekti tarbeks omavalitsus tegelikult laenu ei võtnudki. Kohaliku avalikkuse pahameel langes aga Vändra alevi ametkonnale. Veelgi põnevamaks muutus olukord, kui tuli välja mõelda, kuidas sellisest laenukoormusest mingilgi moel lahti saada. Elu on täis uskumatusi, aga selles olukorras töötas mehhanism nii, et laenukoormuse langetamiseks tuligi võtta laenu.

Vändra Tervishoiukeskuse laadset multifunktsionaalset tervishoiuasutust ei ole Eestis mujal valdades. Nii mõnelegi tundus, et milles selline megaehitis siia. Nii mõnigi kodanik pahandas lausa selle üle, et asutus hakkab tema kodust liiga kaugel paiknema. Teades aga tänast situatsiooni esmatasandi tervishoiuteenuses on pigem tänu meie meeskonna ettenägelikkusele kogu Vändra piirkonna elanikel esmatasandi arstiabi ja hooldusasutused säilinud kohapeal. Ilma selle tööta külastaksime ilmselt meie kõik perearsti, füsioteraapiateenust vms Pärnu linnas.

Väga tugev toetus oli projekti elluviimisele ka muidugi Vändra perearstide poolt dr Niida-Anita Morgeni vedamisel.

Suured ehituslikud ehk n.ö inimeste jaoks käega katsutavad asjad on olnud ka muidugi uus raamatukogu ja Vändra staadion. Kõik objektid on hetkel intensiivses kasutuses ja seega tasus vaev ennast ära. Samuti on hetkel töös olev Vändra Lasteaia Rukkilill rekonstrueerimise projekt Vändra alevivalitsuse aegne algatus. Selle elluviimine läkkus uue, ühinenud valla asjaks.

Kordaminekuks pean ise loomulikult ka igat kohtuvõitu, ent need on asjad, mis ei paista avalikkusele kuskilt välja, ent eeldavad samuti tõsist tööd ja teadmisi.

Kuigi enesekeitus on sedavõrd tõsine asi, et seda ei tohi jätta kellegi teise hooleks, pean siiski oluliseks välja tuua ka ebaõnnestumisi. Üheks selliseks on pikk ja habemega Vändra muusikakooli rekonstrueerimise lugu. Vana maja rekonstrueerimine ainult enda eelarvest on olnud üle jõu nii endisele Vändra alevile kui on praegu uuele

Põhja-Pärnumaa vallale. Ometi olen isiklikult kirjutanud ka selle maja rekonstrueerimiseks projekte siis, kui noortekeskuste ja huvikoolide rekonstrueerimiseks meede avanes. Lisaks sai taotlus esitatud ka CO2 meetmesse, ent mis iganes põhjusel pole need väljavalituks osutunud. Kuigi projektina pidasin ise töid tugevaks, võib siin tegureid olla mitmeid. Nt CO2 meetme korral peeti tol ajal rakendusasutuse poolt muusikakooli kultuuriasutuseks ning kuna taotlusi võeti haridusasutustele, langes projekt seetõttu rahastatavate projektide hulgast välja. Projektide koostamise ja esitamise protsess on pikk ja keeruline. Paraku on nende häda selles, et kui tulemust ei tule, paistab see väljastpoolt nii, nagu midagi ei olekski tehtud.

Pere.

Olen abielus. Kaks täiskasvanud last. Üks lapselaps. Tütar ja poeg on oma elu seadnud traditsiooniliselt pealinna. Tütar Maarja on valinud oma elukutseks farmaatsia ja töötanud pikalt apteegiketis, poeg Mattias jäi pidama keskkonnatehnoloogia erialale ja vastutab hetkel ettevõttes Tallinna Vesi reoveejaama toimimise eest. Abikaasa on aastaid tegelenud rehvide protekteerijana suurtele masinatele.

Oled olnud Pärnu loomade varjupaiga innukas toetaja ja abi organiseerija. Mis Sind on selleks ajendanud?

No ma lihtsalt olen suur loomaarmastaja ja loomad on minu elus ikka olnud tähtsal kohal. Mul on endal lemmikloomad, kes on nii hoitud, et isegi minu sõbranna on avaldanud soovi olla kasvõi kaks nädalatki minu koer.

Mis varjupaika puutub, siis sinna on loomad sattunud siiski inimese hoolimatuse tulemusena. Kas siis otseselt või kaudselt. Tegu pole ju metsloomadega, kes on loodud ise hakkama saama. Koerad-kassid jm lemmikloomana peetavad loomad sõltuvad oma peremehest. Kui otsustad looma võtta, siis hooli. Kui ei hooli, ära võta. Nii lihtne see ju ongi. Inimene peaks olema justkui kõige enam arenenud mõtlemisvõimega liik, kuid paraku on ikka uskumatu, kui õõvastavaid tegusid ollakse suutelnud loomade kallal korda saatma. Nemat ju usaldavad, aga mida vahel vastu pakutakse, on ikka väga piinlik. Selliste lugude otsa sattudes nõustun täielikult hoiakuga, et mida rohkem inimesi tunned, seda enam loomi armastad. Loomade varjupaiga toetajana olen püüdnud olla inimeste hulgas see pool, kes püüab natukenegi korvata oma liigikaaslaste lollustest loomadele tekkinud tagajärgi.

Hobid.

Floristika. Olen käinud läbi vastava kursuse ja mul on olnud tore võimalus floristina kujundada nii mõnigi pulm. Viimasel ajal on enam tähelepanu all stabiliseeritud taimede teema. See on uskumatult lahe maailm ja aitab pisut maandada tõsisest elukutsest ja tööelust tekkinud pingeid.

Midagi veel endast ja Sinu soovid-mõtted vallaelanikele.

Pea ennast üldjoontes muhedaks inimeseks. Kauaaegne ametniku roll ei ole mind selles osas eriti rikkunud. Austan head nalja ja hindan inimesi, kelle poole julgen seljaga seista.

Mida vallaelanikele öelda? Kuidagi kurjad oleme! Probleemide lahendamist alustatakse asjaliku arutelu asemel enamasti rünnakuga. Kui eesmärk iseenesest ongi tekitada tüli, siis ma saan sellest muidugi aru. Kui eesmärk on aga probleemi lahendada, siis selline algus viib lahenduse ilmselgelt kaugemasse tulevikku. Kõik oleme lihast ja luust inimesed ja kõik me eksime. Süüdlaste otsimise asemel pean mina olulisemaks lahenduste otsimist. Ainult see viib edasi ja säästab aega ja ressursi. Kuhu emotsioonide najal üles kruvitud vaidlused vahel viia võivad, paneb vaikselt pead vangutama ja isegi muigama. Ratsionaalne mõttemaailm ja oskus olulist eristada ebaolulisest ning jääda vaidluste tekkimisel ka vaidluse eseme piiridesse, kipub kaduma. Sageli jääda kinni oma eelarvamuste või isikliku mineviku emotsioonide võrku, mis ei lase küsimustes analüüsida selle tähtsamaid tahke ja märgata suuremat pilti.

Õie Kuusk

Pärnu-Jaagupi Põhikooli õpilaste mõtteid eriolukorra ajast a.D. 2020

Koostas Merike Mäemets
Pärnu-Jaagupi PK emakeeleõpetaja

RAUL TOKKO (6. KLASS) Distsantsõppest

Kuna riigis on eriolukord, saame pikemalt katsetada distantsõpet. Algus oli harjumatu ja raske. Mis programmides ja millal ja kuidas. E-kool jooksis kokku, Zoom ei töötanud. Nüüd juba veidi kergem. Distsantsõppe hea pool on see, et ei pea hommikul kella peale ärkama. Saan valida ise, millises järjekorras mida õpin. Vahel saan pikema pausi, vahel mitu asja järjest teha. Kehalist olen iga päev teinud. Hea on, et kui vaja, saan emalt abi küsida.

Halvem pool on see, et mõnes aines on raske ise uuest osast kõike aru saada. Õde segab kah. Ja sõpru pole, ainult õpi. Kui on ilus ilm ja isa kodus ning saeb puid, ei tahaks üldse õppida, vaid minna ka saagima.

Üldisel mulle see distantsõpe meeldib ja olen selle poolt. Kui see just suveni ei kestaks. Ema ütleb kõige selle peale: „Inimene harjub kõigega.“

RISTON KIVISELG (6. KLASS) Eriolukorras õppimisest

Nii Eestis kui ka paljudes teistes riikides on kehtestatud eriolukord. Tänu sellele on koolid suletud ja õpilased on suunatud koduõppele. Ära on ka jäänud kõik trennid, kogunemised, laagrid ja võistlused.

Liikumiskeelu tõttu on mul palju tekkinud aega kodus olla. See on olnud periood, kus olen õppinud ennast ja oma suutlikkust palju paremini tundma. Esiteks, ma tean nüüd, et olen koolitöodes palju rohkemaks suuteline, kuna pean õppimisega ise toime tulema. Saan küll alati pöörduda õpetajate ja ema poole, kuid suudan ka iseseisvalt õppida, kui vähegi pingutan. Teiseks olen ma palju harjutanud jalgpalli mängimist. Kuna trenne hetkel ei toimu, siis jagab treener meile ülesandeid. Tänu sellele olen ma märganud, mida tegelikult suudan, kui olen piisavalt keskendunud ja võtan asja rahulikult. Kolmandaks on eriolukorra kehtestamine andnud mulle aega mõelda. Nüüd tean, mis on minu prioriteedid, eesmärgid ja kuidas neid saavutada.

Ma olen õppinud ennast tundma ja nägema asju teistmoodi. Suudan keskenduda ja erinevate tegemistega ise hakkama saada. Hetkel saan öelda: „Olen parem mina!“

VIKTORIA ELLERMAA (9. klass): Mina kui üks 1,316 miljonist (Pärnu Postimehe korraldatud Jannseni-nimelise noorte ajakirjanduskonkursi võidutöö)

Kunagi mõtlesin, et kui ma saan täiskasvanuks, kolin kindlalt Eestist välja. Siin pole suurlinnasid nagu Ameerikas, mägesid nagu Austrias ega palavaid päikeselisi päevi, nagu on näiteks Kreekas või Itaalias. Meie kõige kõrgemaks punktiks on vaid 318 meetri kõrgune Suur Munamägi ning ilm on püsima nagu suhkrut söönud laps. Muutlikku ilma kinnitab juba tänane päev, mil olen näinud nii äikest, päikest, rahet kui ka lumesadu.

Hiiglaslike riikide kõrval tundus Eesti oma 1,3 miljoni elanikuga mulle kuidagi tühise ja tähtsusetuna. Vanemaks saades olen mõistnud, et teistest riikidest erine mine muudabki Eesti eriliseks. Iga inimene maailmas ei saa öelda, et ta on eestlane. On miljoneid inimesi, kes ei tea, mis tunne on seista laulukaare all küljel külje kõrval kaasmaalastega ja laulda kogu hingest üheskoos rahvalaule või tantsida suurel Kalevi staadionil kuude kaupa õpitud rahvatantse. Välismaalaste jaoks on 24. veebruar nagu iga teine päev, ent eestlaste jaoks on see pidupäev, mil heiskame oma kauni sinimustvalge lipu, laulame hümmi, vaatame hommikupoolikul paraadi ning õhtul presidendi vastuvõttu. Need on kogemused ja traditsioonid, mis on omased vaid eestlastele.

Suvevaheajal meeldib mulle väga reisida ning tutvuda ka teiste rahvaste kultuuriga. Näiteks, 2018. aastal veetsin ma oma augustikuu Hiinas. Lisaks mulle oli minu sealolek huvitav ka paljudele kohalikele, kes astusid ligi ning küsisid minult hulga küsimusi. Kuna ma paistsin oma heledate juustega kohalike seast üpris hästi välja, oli kõige sagedasem küsimus loomulikult: “Kust sa pärit oled?” Mõni inimene meie reisigrupist ei teinud küsimustest välja ning kõndis lihtsalt edasi, ent minu meelest on päris lahe enda riiki ja selle kultuuri teistele tutvustada. Eriti tore on see siis, kui inimene pole minu kodumaast kunagi kuulnudki. Selle inimese jaoks võib uuest riigist teada saamine tunduda nagu koht fantaasiajutust “Narnia”, kus lapsed leiavad juhuslikult peitust mängides riidekapist tee uude maailma. Kuigi Eestis pole kitsejalgedel liikuvaid saatüre ega pahatahtlikke saanil sõitvaid lumekuningannasid, tuleb eesti mütoloogias inimestele ette kratte, metsavanasid, ahjaluiseid ning loomulikult ka eestlaste rahvuskangelane Kalevipoeg. Eesti rahva müütides on palju huvitavaid tegelasi, keda teiste rahvaste mütoloogias ei ole, ning see on kindlasti üks põhjus, mille poolest eestlased on erilised.

Nagu vast iga eestlane, olen ka mina tihedalt seotud loodusega. Mul on lausa imelik kuulda, kui mõni täiskasvanu räägib, et ta pole kunagi sõrmi mullaseks teinud ja maasikaisetikuid rohinud või lapsena maal vanavanematel külas olles heinapalli otsa roninud. Eestlaste seas on täiesti normaalne saata oma lapsed suveks maale vanemate juurde ja lasta neil hommikust õhtuni õues möllata. Minu sõbra jutust tuli aga välja, et välismaal see nii tavaline ei ole.

Belmisel nädalal rääkisin üle pika aja oma sõbraga, kes kolis paar aastat tagasi Ameerikasse. Sattusime juhuslikult meenu-tama lapsepõlve ning ta rääkis mulle, kuidas vahetult enne viiruse levikut oli õpetaja palunud nende klassil mõelda oma lapsepõlve peale ning rääkida klassikaaslastele mõni naljakas või meelde jääv lugu. Kuna tema veetis suure osa oma lapsepõlvest maal vanaisa juures, tuli talle kohe meelde, kuidas ta oli väiksena aidanud oma vanaisal traktorit parandada, olles ise vast vaid paariaastane ning igatepidi õliga koos. Ta oli pida-nud end äärmiselt tähtsaks, kui sai samal ajal traktoris olla, kui vanaisa põldu kündis. Lisaks rääkis ta teistele, kuidas talle meeldis noorena maal olles hommikuti metsas pehmel samblal jooksmas käia ning mõnikord ka varahommikul paadiga järvele sõuda – kala püüdma.

Tema põnnipõlve mälestustest kasvas välja suur diskus-sioon sellest, kui paljud noored tegelikult maal ja üleüldse looduses käinud on. Tuli välja, et Ameerikas pole suvede maal veetmine sugugi nii populaarne kui Eestis ning oli isegi paar õpilast, kes polnud kogu oma elu jooksul näinud siga ega lehma. Paljude jaoks oli täiesti normaalne veeta suvi linnas korteris arvutimänge mängides või sõpradega kinos käies. Suuresti on see tingitud linnastumisest, mistõttu jäävad maakohad tühjaks ning maal polegi enam sugulasi või tuttavaid, keda külastada.

See lugu tegi mind natuke kurvaks ja pani mõtlema sellele, kui suur õnnistus on elada riigis, kus saab iga kell loodusesse minna. Reisidel olles meeldib mulle väga suurlinnades pood-lemine, ent mõte sellest, et mõni laps veedab kogu suve selle automüra keskel, tekitab minus külmavärinaid. Loomulikult on ka Eestis suuremaid linnu, nagu näiteks Tallinn ja Tartu, ent ka nende lähedal on palju maakohti, kuhu saab vajadusel kära eest põgeneda.

Eestlased on looduslapsed. Seda tõestas juba esimesel karantiininädalal juhtunu, mil korraga otsustasid sajad eesti pered minna otsima tuge emakeselt looduselt endalt. Nii metsa- kui ka rabarajad, mis olid tavaliselt üpris inimtühjad, olid järsku ülerahvastatud. Kuigi antud juhtum oli suuresti vastuolus valitsuse nõudega püsida kodus ja hoiduda inim-kontaktist, oli südantsoojendav näha, kuidas rasketel ja segastel aegadel pöörduvad eestlased kui maarahvas tagasi oma juurte, looduse poole.

Kokkuvõtteks tahaksin öelda, et olen äärmiselt tänulik, et mul on võimalus olla üks 1,316 miljonist. Välismaalastele võivad eestlased tunduda kohati tuimad ja kinnised, ent minu silmis on eesti rahvas väga töökas ning ühtehoidev. Olen õnne-lik, et eestlased ei lase oma kultuuril hääbuda ega loodusel kärbuda, vaid näevad vaeva, et säilitada pärandit, mille eest esiisad vapralt võitlesid.

KAISA VAHERNA (9. KLASS): Oma elu loon ma ise

Hetkel olen üks kuueteistaastane eesti noor, kes õpib põhikoolis ja on täieõiguslik Eesti vabariigi kodanik. Pereringis olen nii tütar, õde kui ka lapselaps. Teistel on minu suhtes kaks arvamust: kas ma meeldin neile või ei meeldi. Igale inimesele on antud sündides ainulaadne iseloom, nii ka minule. Olen tihti natuke tormakas ja põikpäine, kuid vahel ette-võtmistes väga tore kaaslane. Arvan, et mul on olemas ka eestlasele omane jonnakus ja vahel harva tagasihoidlikkus.

Minu elu tänapäevases Eestis on natuke keeruline. Uued olukorrad vajavad harjumist ja kohanemist. Kodus õppimine on andnud mulle suurema vabaduse oma aja suhtes. Tihti tunnen, et ei jaksa enam, kuid üritan endast anda nii palju, kui mu olek võimaldab. Olen säilitanud suhted oma lähimate sõpradega ja võibolla just see veel hoiabki mu meele erk-sana. Sellistes keerulistes olukordades keh-tib lause "Tõelisi sõpru näed alles siis, kui on raske aeg." Minul endal küll suuri probleeme pole, aga praegusest olukorrast tulenevalt on teistel minuvanustel neid ikka omajagu. Üheks suureks murekohaks on see, et noor-red pole mõistnud kodus olemise vajalikkust.

Näen sotsiaalmeedias tihti pilte, kuidas kogu-netakse ikka kampadena mõnes varjulises kohas. Mina suhtlen vaid lähimate sõpradega ja tean, et nemad püsivad enamuse oma ajast ilusti kodus ja järgivad neid reegleid, mis riik on meile kehtestanud. Sooviksin, et nii mõtleksid paljud, kuid kahjuks paljud teevad siiaamaani viiruse üle nalja ja ei mõista antud probleemi piisavalt. Mina mõtlen, et olen Eesti tulevikuvili ja pean püsima terve.

Teiseks probleemiks on see, et paljud noored näevad kodus õppimises suurt vabadust, kuid tegelikult ei tohiks see nii olla. Ega muidugi kool ei saa midagi muuta, kui vanemad ei suuda oma lastele selgeks teha, et kodus peab samamoodi pingutama nagu koo-lis. Noorel võiks juba ise ka aru peas olla, aga seda loota on natuke palju. Mina ärkan igal hommikul kell 8 ja kell 9 olen ilusti arvuti taga ja valmis oma päeva alustama. Üritan teha ka asju võimalikult palju ette, et ma ei satuks üksipäev õppimise laviini alla, kus enam ei tea, mida teha ja mis oleks vajalikum. Lõpuek-samid küll jäävad põhikoolil ära, aga see ei tähenda, et võib n-ö rihma lõdvaks lasta, sest lõplik hinne kujuneb nüüd jooksvate hinnete alusel. Vanasõnagi ütleb, et tark mõtleb esiti, rumal kahetseb pärast.

Eesti riigi heaks pole mina küll jõudnud veel midagi erilist teha, kuid väikseid asju olen

korda saatnud. Arvan, et aitan hoida meie väikese maakoha elu sellega, et elan siin, käin siin koolis ja osalen aktiivselt rahvatantsurin-gis. Minu meelest on oluline hoida kultuuri ja rahvast ka väikestes kohtades ning vältida nende väljasuremist. Olen osalenud kolmel suurel tantsupeol, kus olen tundnud, et olen pisike osa meie rahvusest.

Minu unistus pole olnud kunagi välis-maale kolida. Tahaksin ka tulevikus elada Eestis, sest nii saan aidata säilitada sõna eestlane tähendust. Nagu Ivo Linna laulus "Eestlane olen ja eestlaseks jään" kavatsen ka mina jääda truuks oma kodumaale. Seriaali „ENSV“ vaadates mõtlen pidevalt, kui palju pidid nägema eestlased vaeva, et oma riiki tagasi saada ja näidata suurele Nõukogude Venemaale, et ka väike riik suudab end keh-testada. Nüüdisajal, kus piirid on lahti, koli-vad paljud eestlased välismaale paremat elu otsima. Minu meelest on see vale, sest kui me kõik suunduksime ilusat elu otsima, ei jääks meist mitte midagi alles.

Hea on, et sain need küsimused enda jaoks läbi mõelda. Arvan, et praegust olu-korda kirjeldavad hästi Nublu uue laulu "Croissantid" sõnad "dai bohh, keegi kõhib". Loodan, et olete terved ja rõõmsad, sest kui olukord ei lõpe täna, siis võib-olla homme või kaugemas (lähil) tulevikus.

KREETE KARITS (7. KLASS): Õppisin oma pereliikmeid rohkem tundma

Kuna praegusel ajal ei saa väga kuskil käia ega lii-kuda, istume kõik kodus. Kodus ei ole ka midagi suurt teha, aga peab endale lihtsalt ise tegevusi leidma. Tööpäevadel olen ma kodus koos vana-emaga, aga nädalavahetusel veedan palju aega koos emaga. Me teeme alati midagi ägedat. Koolipäe-vade hommikul aitab mul vanaema teha hommi-kusööki ja siis ma lähen õppima. Me aitame alati üksteist. Näiteks, kui ma õppimisel abi vajan, siis vanaema aitab mind ja mina aitan teda ristsõnade lahendamisel. Õhtusöök on meil aga teistmoodi kui tavaliselt. Otsin internetist huvitavaid õhtusöö-giretsepte ja teen meile õhtusööke koos vanaema abiga. Igal nädalal jälle midagi uut ja huvitavat. Kui ema õhtul töölt koju tuleb, sööme ja vaatame natu-kene telekat. „Lähme jalutama ka ju?“ küsin ma igal õhtul. See on meile juba traditsiooniks saanud, et igakord kõnnime vähemalt 5 km. Nädalavahetusel me tavaliselt küpsetame. Oleme teinud nii kooke kui ka küpsiseid.

Ma saan aru, et kodus on igav, aga inimesed võiksid aru saada, et peab distantsi hoidma, kuna muidu SEE ei lõpegi ära.

KAS SA INGLITESSE USUD?

Kärt Pankov

Maria tormab korterist välja ja lööb ukse enda järel jalaga kinni. Ta jookseb trepidest alla ja koperdab viimasel astmel. Trepikojas on pime ja Maria ajab ennast kärmelt püsti. Uksest välja jõudes teab ta kindlalt: see on läbi. Tüdruku huuled värisevad, kui talle juhtunu kohale jõuab. Kibedad laused ja soolased pisarad andsid kogu sündmusele hoogu juurde. Lisaks segadusele ja kurbusele valitseb tüdruku sees hirm. Ta ei suuda selgelt mõelda, tema lootused ja unistused on purunenud. Teismeline tüdruk on olnud tõeline naiivitar: kuidas ta võis üleüldse arvata, et Vootelest temale kaaslane saab. Tühipaljas kiindumine ei tähenda tunnet, mida Maria arvas ennast tundvat, armastust nimelt. Emal ja Girtelil oligi Vootele suhtes õigus. Nüüd saab Maria sellest ise ka aru. Viimased minutid on ta tundnud Vootele vastu vaid ängi ja sügavat solvumist. Ainus, mida ta hetkel soovib, on üksi olla; koju ta minna ei taha ja kellegagi rääkida samuti mitte.

Ta kõnnib kortermajast eemale, võtab suuna lähedal asuva pargi poole. Maria astub kindlalt mööda õist tänavat. Tänavatuled annavad asfaldile punaka läike ja veelompidelt peegelduvad kõrgete majade katused. Mõni üksik auto liigub aeg-ajalt kaugemal, kuid see on ka kõik. Majade vahelt lõigates jõuab ta parki ja istub esimesele ettejuhtuval pingile. Surub juuksed salli sisse ja tõmbab mütsi silmini. Kohendab mantlivööd piha ümber ja pistab siis käed taskusse sooja. Külma tuul läbistab kogu tema keha ja viib salli seest blondid kiharad hõljuma. Tüdruk vaatab telefonist kella

22.12. Ta mõtted liiguvad koju mineku poole, kuid ta suudab endale siiski kindlaks jääda. Mõtted sellest, kuidas ta kodus emale oma hetkelisest seisust aru annab, panevad tüdruku käed värisema. Ta paneb käed taas taskusse.

Puude ladvad kõiguvad ja porised lehed lendlevad. Maria nägu õhetab, silmad on väsinud ja märjad ega taha eriti lahti püsida. Ta ajab ennast hirmunult püsti, ta ei taha ometi siia pingile magama jääda. Ta kõnnib edasi mööda inimitühja teed.

Nad kohtusid Vootelega siinsamas. See juhtus umbes aasta tagasi. Samasugusel sügisõhtul. Marial olid siis veel tumedad juuksed, sellised kastanpruunid ja hästi pikad. Vootele istus tema kõrval pingile, alustas väga kummalisel teemal vestlust.

„Kas sa inglitesse usud?“ need olid esimesed sõnad, mis noormees tollal võhivõõra tüdruku poole saatis.

Külm hakkab juba Mariast võitu saama ja paneb hetkega kogu tüdruku keha värisema. Tüdruk hõõrub väsimusest silmi ning peidab käed kiiresti taskusse tagasi. Ta silmab järgmist pinki puude varjus, keegi istub seal. Hele kogu on okste varjus ja tüdruk ei mõista, mis või kes see on.

Heledad juuksed, lopendav valge varrukata sark, madalad nahksaapad. Räsitud tüdruk lõhkiste teksastega istub sel hilisel öötunnil pargipingil. Nii õhukeselt ei ole keegi novembri alguses riides. Marias valitseb segadus, kuid ta otsustab siiski tundmatu kõrval istet võtta. Too vaatab lähenevast Mariast mööda, kaugusesse. Ta on üsna nooruke, umbes nii Maria vanune. Maria istub ettevaatlikult pingi servale, võtab julguse kokku ja küsib:

„Mis sa läksid ka kellegagi tülli või?“

Sekund hiljem kahetseb ta seda, sest tüdruk ei vasta sõnagi.

„Juhtus sul midagi?“ vaikne hää vihiseb Maria kõrva. Tüdruk avas suu ja vaatas Mariale sügavalt silma.

„Juhtus, juhtus, see on minevik,“ sõnab Maria ja tõmbab sõõmu külma õhku otse kõrri.

„Ingel,“ tüdruk sirutab Maria suunas käe ja neiu haarab sellest kinni, lausudes vaikelt: „Maria.“

„Mis sul siis juhtus, Maria?“

„Üks poiss on lihtsalt võimatu ja mina olin ka täiesti loll, et ma üldse mingeid lootuseid hellitasin. Minul sai villand,“ Maria laseb pea norgu.

„Miks sa ära jooksid?“

„Kuidas?“ Maria vaatab tüdrukule otsa.

„Te oleks võinud oma asjad ju selgeks rääkida, või mis sa ise arvad?“ võõras tüdruk hingab sügavalt, „Ma nägin nii palju vaeva.“ Ta suleb järsult suu ja pöörab pea kõrvale.

„Millega sa vaeva nägid?“ Maria haigutab vaikelt.

Tüdruku suu on kui kinni teibitud, kuni Maria taas tema poole vaatab.

„Mina sinu asemel mõtleks veel viimast korda asjad oma peas korralikult läbi, äkki te peaks lihtsalt omavahel rääkima. Usu mind, kõik saab korda.“ Tüdruk tõuseb püsti: „Edu.“

Tundmatu kõnnib ümber pingi ja kaob vaikelt puude varju. Selja pealt pluusi alt kukub lehtedele valge sulg. Maria on imestusest tumm, kui tüdruk temast kaugeneb. Lõdva särgi alt turritavad välja valged porised tiivad.

„Muidugi,“ muigab Maria omaette, „sa ju ütlesid mulle, kes sa oled.“

Maria oli ingleid alati teistmoodi ette kujutanud. Ta ei uskunud viimase hetkeni, kellega ta just suhtles. Maria vaatab uuesti ringi, kuid tüdruk on kadunud. Valgus saabus aga Maria silmadesse. Siin pimedas, puude vahel ei suutnud ta ikka endas selgusele jõuda. Ingli sõnad panid Maria lõpuks selgelt mõtlema ja tüdruk hakkas endas sügavalt kahtlema. Tegi ta üldse õige otsuse? Maria mõistus võib öelda midagi muud, aga tüdruku suur süda tahab nüüd andestust küsida. Võibolla peaks ta tõesti Vootelega veel viimast korda rääkima minema. Isegi kui miski sellest ei sõltu, saab vähemalt Maria ehk ennast taas kokku korjata. Huvitav, mida Vootele praegu tunneb. Täna lõplik tüli sai ju alguse tegelikult Maria algatatud sõnelusest. Korraga tunneb Maria endise viha asemel hoopis kahetsustunnet poisi suhtes.

Maria tõuseb ja kõnnib aeglaselt mööda tulnud teed tagasi. Kohendab taas salli ja kiirendab sammu. Möödub pinkidest ja kõrgetest puudest. Kõnnib tänavatulede all taas tuttava kortermaja ette ja läheb trepikoja uksest sisse. Tuli koridoris süttib ja Maria kõnnib aeglaselt mööda treppe Vootele ukseni. Ei lase kahtlustel endast enam võitu saada ja koputab enesekindalt uksele. Kuuleb ukse tagant lähenevaid samme ja astub sammu tagasi. Uks avaneb ja nähtavale ilmuvad Vootele silmad.

Tüdruk naeratab lootusrikkalt ja küsib: „Kas sa inglitesse usud?“

ISE TEHTUD, HÄSTI TEHTUD!

Taaskord oleme koos Vändra Lasteaia vahvate kolleegide ja lapsevanematega lisaväärtust loonud, seekord siis Mürakaru maja õuele.

Lapsevanem Tiit Soosaar võttis oma jõududega ette suuremahulised lammutus- ja utiliseerimistööd. Mürakaru õueväljakult lammutati ohtlik varjualune. Vabanev maaala on kenasti tasandatud ja külvatud uus muru. Tulevikus saame sinna planeerida lastele uusi atraktsioone.

Lapsevanemad Maris Mustallikas ja Urmo Hunt korraldasid ja paigaldasid Mürakaru õuele kompostikastid, et saaksime sinna jäätmeid koguda ning oma kastipreenardele viljakat mulda toota.

Lapsevanem Tanel Kuldkepp ehitas õuele laste rõõmuks mudaköögi. Transpordiga oli abiks lapsevanem Toomas Eier.

Idee algatajad olid Merit Eier ja Liis Kaasma.

Mai lõpuks saavad PRIA-lt rahastuse saanud projekti „Õpiaimaa Vändra Lasteaia“ raames kastipreenrad, seemned ja tööriistad. Mulla saime sponsorluse kaudu Atoberg OÜ-lt ning sõnniku Vändra OÜ-lt. Õpiaimaa on planeeritud lasteaia mõlema maja õuele. Lapsed koos õpetajatega saavad ise näpud mulda pista ning hiljem oma töö vilju maitsta.

Oleme tänulikud lapsevanematele ja kogukonnale!

Jaana Novikov
Vändra Lasteaia

Volikogu andis rohelise tule Pärnu-Jaagupi Lasteaia Pesamuna renoveerimiseks

Seoses eriolukorraga on Eesti Vabariigi valitsus otsustanud eraldada majanduse elavdamiseks veel käesoleval aastal valdadele ja linnadele uuteks investeeringuteks toetust. Põhja-Pärnumaa vallale on eraldatud selleks 520 tuhat eurot, kusjuures investeerimistoetus on ette nähtud objektidele, mis ei ole kajastatud käesoleva aasta eelarves. Samas on meetme rakendamisel seatud tingimuseks, et objekti ehitusleping peab olema sõlmitud hiljemalt selle aasta lõpuks.

Võimalike investeeringute üle toimus arutelu volikogu liikmete veebiülesel infokoosolekul 13. mail ning jätkus 20. mai volikogu istungil infopunktina. Selle tulemusena on rõõm kinnitada, et kõik kohalolnud volikogu liikmed andsid oma heakskiitva nõusoleku Pärnu- Jaagupi lasteaia Pesamuna renoveerimisele.

Valdade ühinemislepingus on kokku lepitud Pärnu-Jaagupi lasteaia Pesamuna osaline rekonstrueerimine ning Põhja-Pärnumaa valla arengukavas aastani 2030 on järgnevatel aastatel suuremaks investeeringu objektiks Pärnu-Jaagupi lasteaia Pesamuna. Arengukava investeeringute tabelis on lasteaia Pesamuna investeeringuteks kinnitatud aastatel 2020-2023 kokku 500 tuhat eurot.

2009. aastal tellis Halinga Vallavalitsus OÜ Taru EKE Projektist põhiprojekti Pärnu-Jaagupi lasteaia Pesamuna rekonstrueerimiseks. Kahjuks on see projekt tänaseks moraalselt vananenud ning lisaks ei ole seda olemas digitaalsel kujul. Edaspidiseks tegevuseks on vajalik tellida lasteaia rekonstrueerimisprojekt, mis võimaldaks ehitushanke välja kuulutada võimalikult kiiresti. Projekt on vaja digitaliseerida, kaasajastada veevarustuse- ja kanalisatsiooni, elektri-, küttesüsteemi- (sh hoone üleviimisega maaküttele) ning ventilatsiooni osas. Lisaks on vaja soojustada hoone sokli osa ning hoone katus koos sadevete ärajuhtimisega. Hoonele projekteeritakse juurde saal ja rühmaruum vähemalt 24 mudilasele.

Kuigi volikogu andis tegevusele heakskiidu, on see otsus vaja ametlikult vormistada järgmisel volikogu istungil ja selle saab teostada lisaelarve menetlemise käigus. Loodetavasti saab ehitushanke välja kuulutada juba varasügisel ning renoveerida järgmisel, 2021. aastal.

Ülle Vapper
Volikogu esimees

Kärt Pankovi muinasjutt sai ajakirja Hea Laps auhinna

Eriolukorra lõpunädalal tuli Vändra Gümnaasiumisse rõõmus sõnum Eesti Lastekirjanduse Kes- kusest: selgunud on 28. Sten Roosi muinasjutuvõistluse võitjad ja meie kooli 8. a klassi õpilase Kärt Pankovi töö „Kas sa inglitesse usud?“ sai ajakirja Hea Laps auhinna.

Selline teade paneb unustama raske aja muresid ja leevendab väsimust ning tagantjärele tundub, et eelnenud kuud olid ju omamoodi põnevadki – tuli uut moodi õppida ja õpetada. Ja õpilased üllatasid: tihti jõudsid õpetaja meelikasti esimesena nende õpilaste tööd, kes tavaolukorras koduse harjutuse mõnigi kord tegemata jätsid. Paljude õpilaste kirjalikud vastused olid pikemad ja põhjalikumad, kui igapäevases koolimelus suuline vastamine olnud oleks – kas siit tuleb edaspidi jälle mõni auhinnavääriline töö?

Anne Vaher
Vändra Gümnaasiumi emakeeleõpetaja

Karin Salumäe (Männik):

MUUSIKA ON MINU ELUS OLNUD LAPSEST SAADIK

Kes Sa oled? Kirjelda ennast!

Olen Lõuna- Eesti juurtega tallinlane, kes on sündinud-kasvanud Pärnumaal Toris ja haridusteelt tihedalt seotud Vändraga (siis oli mu perekonnanimi Männik). Elukutselt laulja (alt), ansamblijuht ja vokaalpedagoog. Eraelus abikaasa oma mehele ja ema kahele ägedale pojale.

Lisaks muusikale armastan väga teatrit ja kirjandust, aga tunnen ka suurt mõnu, kui saan oma kätega midagi reaalselt nähtavat valmis noiktseada.

Kuidas muusika Sinu ellu trügis? Miks muusikakool ja miks just klaver?

Muusika on olnud mu elus sünnist saadik. Minu isa oli suure muusikahuviga – kuigi otsest õpetust polnud saanud, mängis ta noorena Võrumaal Vastseliinas puhkpilliorkestris ja Toris elades rahvapilliainsamblis. Temal oli kindlasti suunav roll mu 12 aastat vanema venna Gunnari ja minu muusikakooli õppima asumisel. Klaver sai valikuks eelkõige venna eekujul ja mu esimene õpetaja oli Erna Michelis nagu temalgi. Lapse kombel otsisin tuttavaid viise juba enne juhendatud õppimist ja laulma olevat ma hakanud enne rääkimist.

Kuigi tänu Tori vahvale rahvamuusikule –viuldajale Elmar Mägerile unistasin ma lapsena viulimängust, oli nii mulle kui perele tuttav ja turvaline siiski alustada klaveriõpingutega. Täna on meil kodus viul täitsa olemas, aga seda mängib mu noorem poeg.

Mis aastal alustasid ja millal lõpetasid Vändra muusikakooli?

Alustasin õpinguid Vändra muusikakoolis 1979. aasta sügisel ja lõpetasin 1986 kevadel.

Mis Sinust sai peale Vändra muusikakooli lõpetamist?

Peale muusikakooli ning Tori Põhikooli lõpetamist tuln õppima Vändra Gümnaasiumisse ja abituuriumis taastus side veel muusikakooliga, sest üha enam tundus erialavalik kalduma muusika poole ja oli vaja taastada oskusi pillimängus ning solfedžos.

Läks nii, et asusin õppima Tallinna Pedagoogikaülikooli kultuurharidusteaduskonda koorijuhtimist ja lõpetasin koorijuht- muusikaõpetaja-kultuurikorraldaja diplomiga.

Õpingute ajal juhatasin juba paari väiksemat koori ja sattusin ise laulma peale kooli lõpetamist töötasin kaks aastat paralleelselt nii Raadio Kooris kui muusikaõpetajana Väike-Õismäe Keskkoolis.

Jätkates usinasti laulutundide võtmist Allan Vurma juures, saavutasin taseme, mis andis julguse kandideerida Eesti Filharmoonia Kammerkoori ridadesse ja alates 1995 / 1996 hooajast alustasin seal lauljana tööd.

Kuidas muusikakool on mõjutanud Sinu elus valikuid?

Muusikakool on mõistagi minu valikuid mõjutanud määravalt. Olen väga tänulik klaveriõpetajatele Erna Michelisele, Lolita Äärile ja Riina Põdrale, muusikalugu lugenud Maria Mahlapuule ja kindlasti legendaarsele solfedžo õpetajale Helgi Sildeverile, kes mind ansamblitesse laulma rakendas ja juba peale muusikakooli lõpetamist

Otsa- kooli koorijuhtimist õppima tahtis suunata. Mäletan tema tundidest eredalt, kui ta solfiõppe vahele rääkis toona julgetest noortest dirigentidest Andres Mustonenist ja Tõnu Kaljustest, ka emigreerunud Arvo Pärdist ja Neeme Järvist. Tal oli tundlik kultuuri- ja muusikataju, mis avaldas sügavat muljet ja ilmselt alateadlikult innustas mind otsima sarnast kogemust.

Kuna olin harjunud väikesest peale Tori-Vändra trassil kulgema ja tänu muusikoolikaaslastele oli Vändras juba hulk toredaid sõpru ees, tundus loogiline õppida peale põhikooli Vändra Gümnaasiumis. Seega, selleski valikus oli muusikakoolil oma roll.

Miks muusika õppimine on üldse vajalik?

Muusika õppimine on nii rikastav: pilli mängides areneb lapse peenmotoorika, pidev harjutamine edendab enesedistsipliini, tekib teadlikkus külastada kontserte, omandub oskus lugeda noodikirja ja tajuda muusikat, kui olulist osa kultuurimaastikul.

Töötades täiskasvanutega erinevates koorides, näen ma aeg- ajalt väga musikaalseid inimesi, kelle annet pole lapsena eriharidusse suunatud, või kes on muusikakooli varakult pooleli jättnud. Enamasti on neil sellest väga kahju, sest üks keel, milleks neil oli eeldusi, on jäänud omandamata.

Anna mõni nõuanne tänastele õpetajatele?

Kui õpilane tunneb õppimisest ja õpetaja õpetamisest rõõmu, on kõik väga hästi!

Mäletan oma õpinguaastatest, et 4. klassis tekkis suur tagasilöökpõlnud tahtmist harjutada ja hindend läksid erialas allamäge. Õnneks oli mu õpetaja Lolital tarkust mitte tänitada, vaid jaksu suunata uuesti muusikat nautima nii, et madalseis möödus mõne kuuga ja taastus tahe harjutada.

Andekatele ja töökatel õpilastele tasub kindlasti märku anda, et muusiku elukutse võiks nende puhul olla üks headest valikutest. Aga eelkõige soovin muusikakooli õpetajatele palju jõudu ja tunnustan igati nende tänuväärset tööd!

Anna mõni nõuanne tänastele õpilastele?

Tundke rõõmu, et saate õppida muusikat – see on privileeg, mida pole antud kõigile!

Harjutage kasvõi natukene iga päev, laske end õpetada armastama klassika erinevaid stiile, sest see on muusikakooli tunnetuse vundament, millele toetudes saab vabalt ka hiljem rütmimuusikaga tegeleda. Barokist rockini on väike samm!

Kuulake palju erinevat muusikat erinevates esitustes nii salvestuste kui võimalusel elava soorituse kaudu ja laske ennast sellel inspireerida.

Moodustage omal initsiatiivil erinevaid muusikalisi kooslusi väljapool koolitööd ja korraldage vabalavasiside koos luua on vahva!

Kuidas esinemisnärvigä hakkama saada?

Esinemisnärvi vastu aitab lõputu harjutamine ja sage esinemine! Samas,

KÄBI KUKUB

LAULJA JA PEDAGOOG KARIN SALUMÄE (Männik)

Minu mälupildis on Karin alati naerusuine, alati rõõmus, alati heasoovlik, alati seltskondlik, alati asjalik, alati ettevõtlik, alati ennast märkama panev, alati positiivne (viimastel kuudel ehk negatiivne;)! Naine kes teab mis asja ta elus ajab ja milleks suuteline on! Uskumatut enesekindlust peegeldav ja vastuseid lugedes tundub, et ta on toimuvaga igati rahul! Taaskord on põhjust rõõmu tunda, et Vändra muusikakoolist on saanud alguse kaunis teekond, mis on särades kestnud ja kestab Karini ja meie rõõmuks veel kaua kaua!

Kalev Saar

hea närv tõstab kvaliteeti. Eks aastate jooksul on mul sel teemal olnud erinevaid kogemusi ja vahel võib ikka tekkida neid olukordi, kus närv veab nõ alt, et edasi minna, tuleb õppida neid unustama.

Lauljana teen enne lavale minekut mõne hingamisharjutuse, mis aitab kontserdiks keskenduda ning rahustab meelt.

Mille üle rõõmustad ja mille üle kurvastad?

Ma arvan, et rõõmu ja õnnetus saab leida iga päev. On õnn, kui Sul on kallid inimesed ja neil läheb hästi, kui Sul on sõbrad, kellega saad maailma paika ja paremaks rääkida, kui pikalt harjutatud raske kontserdikava on edukas, kui Su õpilaste lauluoskus üha paraneb, kui Sinu külvatud seemnest kasvab tugev taim, kui saad suurepärase kontserdifilmi-, lugemis- või teatrielamuse. Rõõmu leiab tõesti paljust!

Kurvaks teevad lähedaste haigused, mõttetult raisatud aeg, kui kellegi või millegi suhtes valitseb jõuetuks tegev ebaõiglus ja see, kui keegi oma käte ning südamega suurepäraselt loodut sõnadega hävitab.

Sinu suurim saavutus, mida pead ise kõige olulisemaks enda muusiku karjääris?

Ma arvan, et see on ise juba suur saavutus, et olen professionaalses muusikamaailma tihedas karussellis saanud nii kaua keerleda ja kogenud privileegi olla tandemite Kaljuste- Pärt, Kaljuste- Tormis väga erilises loomingulises sfääris.

Viimastel aastatel on siia väga tugevalt lisandunud ka tihe koostöö Tõnu Kõrvitsaga, kelle loodu võib üha laiemat kuulajateringi üle maailma.

Sinu senine suurim muusikaelamus?

Seda on väga raske välja tuua. Mäletan hästi, kui Tallinnas õpingute ajal hakkasin tihedalt kontsertidel käima, siis sain praktiliselt iga kord suure elamuse! Aja jooksul on mõistagi kogemus tekitanud filtrid, aga siiras ja kirglik musitseerimine lumab alati.

2018. oktoobris Arvo Pärdi Kes- kuse avamisel mängis Pärdi viiulisol- listile ja keelpilliorkestrile kirjutatud pala “Fratres” meiega samal kontserdil USA viiuldaja Anne Akiko Meyers. Ma olen seda lugu väga-väga palju kuulnud erinevates esitustes, aga sellist kirge ja tundlikkust, millega kaunis Akiko üllatas, on võimatu sõnadesse panna. Õnneks on Youtubes kontserdisalves- tus olemas ja aeg-ajalt on nii hea seda uuesti ja uuesti vaadata!

Kuid elamus muusikast võib tabada väga ootamatult. Umbes kümme aastat tagasi olime perega reisil Vilniuses ja ühte kirikusse sisse astudes kuulsime imekaunist häält laulmas gregoriaani- viisi. See oli nii lihtne ja nii ilus. Kirikus istus ainult üks vanem nunn ja tema oligi see, kes siiralt ja puhtalt aegumatu häälega lauldes meid ennast kuulama pani.

Nimeta enda muusika tegemise või õpetamisega seotud kollektiivid, töökohad!

Nagu öeldud, Eesti Filharmoonia Kammerkoor on mu põhitöökoht. Kuulun EFK loomenõukogusse ja täidan ka kollektiivis usaldusisiku rolli.

Selle kõrvalt juhendan Tallinna Ülikooli Vokaalansamblit Vox Nova ja olen vokaalpedagoog- koormeister Tallinna Ülikooli Naiskooris. Hääle- seadjana kohtun vastavalt võimalustele ka Kammerkooriga Encore ning ITL segakooriga.

Nimeta Sinu jaoks olulisemad paigad, kontserdid, projektid, dirigendid!

Filharmoonia Kammerkooriga on meil olnud võimalus esineda maailma suurtes kontserdisaalides nagu Sydney ooperimaja, Elbphilharmonie Hamburgis, Pariisi Filharmoonia, Carnegie hall New York' is, kuhu mahub kuni 3000 kuulajat.

Need kontserdid on olnud tava- pärase 400-inimese suuruse publikuga harjunud kammerkollektiivile närvekõ- ditavad, kuid väga meeldivalt erilised. Enamasti on seal esitatud koos Tallinna Kammerorkestri ja Tõnu Kaljustega Arvo Pärdi muusikat. Kirjeldamatult vapustav elamus on olnud publiku otsekui rock- kontserdile omane vai- mustus, kui kuulus helilooja plaksu- tatakse lavale kumardama ja rahvas lihtsalt ei taha teda enam ära lasta.

Kõik neli EFK peadirigenti – Tõnu Kaljuste, Paul Hillier, Daniel Reuss ja Kaspars Putnins – on olnud minu jaoks väga olulised. Nad on igaüks omal moel väga tugevad ja inspireerivad muusi- kud, aga mõistagi on eelkõige Kaljuste karismaatiline isiksus põhjus, mis mind EFK-sse laulma tõmbas.

Tunnen suurt tänulikkust, et aastal 2011 oli võimalus laulda siis juba vanameistri, dirigent Claudio Abbado käe all, et 2008-2013 oli kammerkooril mitmeid säravaid projekte suurepärase prantsuse dirigendi Marc Minkowski ja tema orkestriga, et 2016 kevadel olime kutsutud Los Angelese Filhar- moonikutega koostööle ja meid juhatas päikseline Gustavo Dudamel, et 2019 talvel oli meil pikk turnee Austraalia Kammerorkestri ja Richard Tognettiga.

Erilised on olnud nn.crossover pro- jektid Kadri Voorandi, Tormis kvarteti, Robert Jürjentaliga ja norra trompeti- virtuoosi Arve Henrikseniga Jazzkaare ja Viljandi kitarrifestivali raames.

Soovita! Keda võiksite peale Sinu osalusega kollektiivide veel kuulata?

Häid muusikuid on nii palju! Alati leiab huvipakkuvat ERSO ja Tallinna Kammerorkestri hooaja kavades, ansambel Vox Clamantise kontserdid on hinge puudutavad.

Pean lugu heast jazz muusikast – näiteks Kadri Voorand ja Estonian Voices on ühed lemmikud.

Olen alates 1998 käinud Viljandi Folgil ja mitmeid pärimusmuusikuid

tahaks alati kuulata: Mari Kalkun, Meelika Hainsoo, Kätlin Mägi, Maarja Nuut, Trad Attack, Zetod...

Väljaspoolt Eestit soovitan kuulata briti suurepärase vokaalgruppi Voces 8 ja väga hea energiaga Belgia ansamblit Vox Luminis. Kooridest hoian end kursis Euroopa professio-naalsete kollektiivide tegemistega ja näiteks Rootsi Raadio Kooris ei pea kunagi pettuma.

Kergemast žanrist Sting, Norah Jones, Coldplay. Seda nimekirja võikski täiendada jäada...

Mida tahaksid kindlasti veel elus kogeda? Täna, eriolukorra lõppedes, ma pean küll kirjutama, et väga tahaks kogeda muusika- ja teatrielu taastumist ning seda, et publik julgeks taas kuulama-vaatama tulla.

On veel mõningaid maid ja eksootilisi saari, kuhu tahaks sattuda!

Ja väikekandle õppimise plaan on endiselt päevakorras!

Mida kahetsed?

Mis siin ikka kahetseda! Pigem analüüsida olnut ja edasi minna!

Kes Sa oleksid, kui poleks see kes oled?

Hea küsimus! Äkki ajaloo või kultuuriloo õpetaja? Diplomaat? Miks mitte aednik? Või hoopis juuksur?

Kui võidaksid lotoga ja rahamured igavesti kaoks, mis siis Sinuga juhtuma hakkaks? Oleneb võidu suurusest! Kindlasti ma ei hakkaks nautima rantjee elu, vaid jätkaks muusikuna rõõmsasti edasi!

Aga koostöös minust finantsasjades targemate inimestega võiks näiteks luua heategevusfondi “Anne andele” noorte muusikute arengu toetamiseks.

Kus oled praegustes unistustes kümne aasta pärast?

Ma ei ole väga suur unistaja, pigem olen usaldanud eluvoolu kandmist ja heade juhuste äratundmist.

Kui saaksid valida ühe muusiku või kollektiivi Eestist ja ühe välismaise artisti või kollektiivi kellega koostööd teha, siis kes need oleksid?

Kui mõtlen Eesti Filharmoonia Kammerkoori lauljana, siis aastaid olen mölenud, et meid võiks tulla juhatama Sir John Eliott Gardiner Engismaalt või Philippe Herreweghe Belgiast.

Kui mõtlen juhendajana oma tudengiansamlile, siis nii neile kui mulle oleks vahva koostööd teha mõne sisuka solistiga, näiteks Mari Jürjensiga.

Millist muusikat kuulad ja kellele kaasa elad muusikamaailmas?

Ma pean tunnistama, et tavalises muusikatihedas elus ma ajaviiteks liiga palju muusikat ei kuula, rohkem vajaduspõhiselt õppematerjalina või kolleegide tehtuga kursis olemiseks. Nüüd, kui karantiinajal on aktiivne musitseerimine peatunud, olen kuulanud ja vaadanud erinevaid kontsertülekandeid nii Mezzo kanalilt, Youtubest kui Klassikaraadiost.

Kaasa elan kõigile muusikutele – nimesid sai mainitud kuulamissoovituste rubriigis.

Minu noorem poeg mängib Rasmus Puuri juhitas Vanalinna Hariduskollegiumi orkestris – nendele elan küll eriliselt kaasa, sest seal on musitseerimisrõõm ja otsimisjulgus igapäevaselt kohal.

Mida tarbid päevauudistest?

Kevadel 2020 pole võimalik mitte tarbida uudiseid koroonahaigusest. Muidu hoian ennast kursis kultuurieluga laiemalt ja muusikauudistega spetsiifilisemalt. Uudisteportalid vaatan üle ikka mitu korda päevas ja paberlehte loen ka suure mõnuga. Võib vist öelda, et tarbin pea kõiki uudiseid hea meelega!

Mida ma küsimata jätsin? Küsi ise ja vasta ka!

Küsisid juba piisavalt!

Ma hoopis sooviksin, et Vändra Muusikakool leiaks lõpuks lahenduse oma olmele ja õpilastel saaks olema tänapäevased õpetingimused.

Kalev Saar

Mälestame pikaaegset õpetajat ja kolleegi

RUHT RUKKI

3.03.1953-21.05.2020

Ruth oli maalaps, kelle lapsepõlveaastad polnud rõõmsad ega lõbusad. Seda enam paelus teda raamatute ja õppimisega seotu. Õpetajaks soovitati tal just sellepärast õppida juba siis, kui ta põhikooliõpilane oli. Esimeseks töökohaks oli Ruthil Püünsi kool Läänemaal, kuhu ta suunati algklassiõpetajaks.

Kuna Vändra Keskkool 1970. aastatel suurenes, vajati siia noort ja hakkajat algklassiõpetajat. Ja lapsed võtsid uue õpetaja, kes oli noor, rõõmsameelne ning lapsesõbralik, vastu rõõmuga. Vändrast sai 1975. aastal Ruthile kogu edaspidiseks eluks nii töö- kui elukoht.

Õpetaja Rukki luges palju ja täiendas end pedagoogilisel alal pidevalt ning osales ka pedagoogiliste uurimuste konkurssidel. Samuti juhendas ta oma õpilasi osalemaks ainealastel konkurssidel.

Tänu suurele lugemusele ja uurivale vaimule oli Ruthil lai silmaring ja polnud teemat, milles ta poleks olnud suuteline kaasa vestlema. Seetõttu oli ta võimeline üllatama mõne huvitava teadmise oma kolleege või õpilasi.

Endistele õpilastele on meenunud temaga seoses eelkõige tantsu- ja võimlemistunnid. Ruth, kes oli ise kergejalgne ja armastas tantsida, hakkas ka oma õpilastele nii rahva- kui peotantsu õpetama. Tema väikesed rahvatantsijad esinesid kontsertidel, tantsu- ja laulupidudel nii Vändras kui kaugemal.

Ise tantsis Ruth aastaid kultuurimaja segarahvatantsurühmas.

Hiljem, lõpuklassis olles on meenutatud, et tänu õpetaja Rukkile oskasid Vändra abituriendid kõik valssi tantsida, sest kolmandas klassis oli neile seda õpetatud! Ja teretamise said tema õpilased selgeks juba oma kooliskäimise esimesel õpinädalal!

Veel meenutasid just tüdrukud, et õpetaja Rukkil olid ilusad riided ja ta oli alati viisakas.

Ruth Rukki oli hingelt noor ka vanemas eas ja tundis huvi maailmas toimuva vastu. Tähelepaneliku kolleegina pidas ta meeles töökaaslaste tähtpäevi, üllatades neid luuletusega.

Kogu koolipere nimel Mari Nuut

Kirjanduslik mälumäng

Olles Vändra Gümnaasiumi MTÜ E. Sokolowsky juhatusse liige, leidsin projekte vaadates, et oleme keskendunud reaalsuunale, meil on peastarvutamine ja Enn Nurga mälestusvõistlus, aga meil pole ühtki humanitaaralaga seotud projekti. Nõnda mõtlesin välja lugemisvõistluse, mis sai nimeks KIRJANDUSLIK MÄLUMÄNG.

Ükski projekt ei saa toimida ühe inimese jõul, nii otsisin endale tiimikaaslasi. Kirjandusliku mälumängu meeskonda kuuluvad eesti keele ja kirjanduse õpetajad Anne Vaher ja Heli Buht, klassiõpetaja Silja Enok, vene keele õpetaja Ester Vahter ning ajaloo- ja ühiskonnaõpetaja Ülle Ütt. Esimese mängu korraldamiseks saime rahastuse 2018/2019. õppeaasta lõpus korraldatud laada õnneloosist.

ESIMESE KIRJANDUSLIKU MÄLUMÄNGU KORRALDAMISEST Mälumäng põhineb raamatute lugemisel. Esimese kirjandusliku mälumängu eesmärk oli tutvustada ja populariseerida eesti kirjanike teoseid.

Augustikuu koosolekul otsustasime tiimiga, et kirjanduslik mälumäng koosneb kolmest voorust, igal trimestril üks mõõduvõtmine. Koos valisime välja raamatud ning jagasime need omavahel küsimuste koostamiseks.

Septembris käisin klassides reklaamimas mängu ja registreerimas võistkondi. Igasse meeskonda ootas nelja võistlejat, kuid mõni neist sai ka kolmeliikmeline. Kui võistkonnad koos, jagasin neile raamatud, mida tuli ka Põhja-Pärnumaa raamatukogudest ja Pärnu Keskraamatukogust laenutada. Mängu toimumispäevaks tuli teos läbi lugeda, kuid seda võis mängus kasutada.

Sel õppeaastal toimus ainult kaks mängu, 20. novembril 2019 ja 11. märtsil 2020. Viimane võistlus jäi paraku koroonaviiruse tõttu ära.

Kirjanduslikus mälumängus olid lugemisel sellised teosed:

- I kooliaste, 2.-3. klass
1. Contra “Kõik on kõige targemad”
 2. Eno Raud “Peep ja sõnad”

- II kooliaste, 4.-6. klass
1. Ott Arder “Koer poiss”
 2. Ilmar Tomusk “Kõrvalised isikud”

- III kooliaste, 7.-9. klass
1. Kristiina Ehin “Kohtumised”
 2. Jim Ashilevi “Kehade mets”

- Gümnaasium, 10.-12. klass
1. Kristiina Ehin „Aga armastusel on metsalinnu süda”
 2. Ruth Vassel "Vihma vari"

TULEMUSED Tulemustest on alati hea rääkida. Olen siiralt rõõmus, et huvilisi oli palju, osades klassides moodustati lausa kaks võistkonda. Suurt heameelt tegi, et meil olid ka poiste meeskonnad. Võistlus oli tasavägine ja kõik olid väga tublid. Aitäh teile! Raamatut lugedes on igaüks võitja.

- I kooliaste, 2.-3. klass**
1. koht 3. klassi 1. võistkond (Kristelle Saks, Lisandra Ojaments, Mirjam Rahuoja ja Lisete Ind)
 2. koht 3. klassi 2. võistkond (Janne Jaanson, Lisandra Liimandi ja Kaspar Saar).
 3. koht 2.b klass (Kaileen Tiismaa, Maarit Zaitsev, Krislyn Kuusemäe, Kati Soosaar).
 4. koht 2.a klass (Tene Vähesoo, Adell Retsnik, Mia Mäesalu, Licelle Lang).

- II kooliaste, 4.-6. klass**
1. koht 5.a klassi võistkond (Säsil Schulz, Kendra Kullamaa, Mia Saar, Andra Sherilyn Madison).
 2. kohta jäid jagama 5.b klassi võistkond (Mariandra Rõomusaar, Lisandra Jürimäe, Kerol Järve, Birgit Randmäe) ja 6.b klassi võistkond (Elena Kõrgesaar, Elise Helene Maranik, Vanessa-Debora Kaplur, Anabel Jõelett).
 3. koht 6.a klassi võistkond (Janeli Laurimäe, Kerteli-Krebel Reikar, Annabell Rand, Laura-Liisa Vooremäe).

4. koht 4. klassi II võistkond (Marleen Pärn, Teele Tuisk, Karolin Sumre, Pert Nikolajev).
5. koht 4. klassi I võistkond (Mia-Maria Oole, Kristina-Helen Kuusik, Reelika Murula, Karola Esula).

- III kooliaste, 7.-9. klass**
1. koht 9.a klassi võistkond (Kärt Kõuts, Mirtel Matvei, Sirli Pilli).
 2. koht 8.b klass poiste võistkond (Henri Pari, Lars Sempelson, Janor-Jarko Põldre, Richard Ramot).
 3. koht (8.b klass tüdrukute võistkond (Laura Kuusk, Laura Orlova, Angela Sutt)).
 4. koht 7. klassi võistkond (Laura Västriik, Karoliina Loosaare, Liisbet Jürimäe).
 5. koht 8.a klassi võistkond (Anne Jaanus, Kärt Pankov, Joosep Treiberk, Kauri Karu).

- IV kooliaste, 10.-12. klass**
1. koht 12. klass (Kirke Tõnissaar, Mihkel-Ernst Reimann, Markus Mangusson).
 2. koht 11. klassi segavõistkond (Ketlin Riks, Kristina Kapp, Ragnar Raidma).
 3. koht 10. klass (Mirjam Matkur, Cätlyn Laas, Kärt Tauram, Isabella Lepik).
 4. koht 11. klass poiste võistkond (Marek Matt, Kaspar Hunt, Marlon Kivisild, Raiko Konrad).

Kirjanduslik mälumäng jätkub ka järgmisel õppeaastal ja selleks, et saaksime tublidele lugejatele jagada auhindu, saad ka SINA anda oma panuse, kandes MTÜ E. Sokolowsky arveldusarvele EE741010902015392008 Sulle sobiva summa, selgitusse „Kirjanduslik mälumäng“.

Kummardusega tänan Põhja-Pärnumaa raamatukogusid koostöö eest ja loodan, et see on määratud kestma.

Eelika Rand

Kirjandusliku mälumängu juht, Vändra Gümnaasiumi raamatukoguhoidja

Kirjastus otsib kodukunstnikke

Head ja andekad Eesti inimesed, kes te saat-site kuulsate kunstiteoste järgi tehtud taiesed fotodena „Ringvaate“ saatessse! (Või need, kes ei saatnud!)

Avita kirjastusel oleks hea meel jäädvustada need kaunisse kunstiraamatusse. Kui soovite, et just Teie foto oleks raamatus avaldatud, siis saatke oma pilt koos originaali nimetuse ning oma andmetega (nimi, elukoht, telefoninumber, fotograafi ja modelli nimi ning vanus nende nõusolekul) aadressil info@avita.ee märksõnaga "Karantiinikunst 2020". Juures peab olema teie nõusolek (Olen nõus, et minu foto avaldatakse Avita kirjastuse välja

antavas raamatus „Karantiinikunst 2020“). Juhul, kui pilt on e-postiga saatmiseks liiga suur, siis laadige see Dropboxi, Onedrive'i vm ning saatke oma kirjas meile link.

Aitäh nendele inimestele, kes on seda juba teinud! Teie tõlgendused on vapustavad. Lisatud foto on tehtud Ly Kala poolt J. Köleri "Truu valvur" (1878) ainetel.

Anneli Veskimäe
Turundus- ja kommunikatsioonijuht
Kirjastus Avita | AS Bit
Pikk 68, Tallinn
6275413, 56217346
Avita e-tund Opiq

Pärnumaa aiandipidaja laatade ärajäämisest: inimesed leiavad lõpuks tee kohalikesse aianditesse

Sel kevadel on paljudel inimestel rohkem aega aias toimetamiseks, kuid tavapäraseid laataseid ja aiandussündmusi, kust oma aiakaubad harilikult ostetakse, sel kevadel ei toimu. Taimede kasvatamise ja müügiga tegelevad kohalikud aiandid on aga väga valmis kõiki huvilisi kohapeal vastu võtma ning kevadeks ettekasvatatud taimed ootavad uusi omanikke.

Pärnumaa ühe suurima aiandi Neeva Aed juhatuse liige Merike Lepik rääkis, et neile sobib, et laadad sel aastal ära jäävad. „Tänu laatade ära jäämisele jõuavad inimesed lõpuks ka kohalikesse aianditesse ning on rõõmsad ja üllatunud, et Pärnus on olemas aiandid, kust vajalikke taimi saab,“ sõnas Lepik. Kuna ka piirid on kinni, ei ole taimehuvilistel võimalik piiri taha taimede järele sõita. „Koduaiandusega tegelevad inimesed ei lähe enam Lätti ja kuna ka laadad on ära jäänud, siis otsitakse kohalikke pakkujaid,“ kinnitas Lepik.

Vändras asuva Saare-Tõrvaaugu aiandi peremees Harri Poom lisas, et laatade ärajäämise tõttu tegelevad nad aktiivselt sotsiaalmeedias oma istikumüügiga. „Erinevalt varasematest aastatest saadame tänavu istikuid ka kulleriga, mida päris kindlasti poleks tegema hakanud, kui laadad ikka toimuksid,“ sõnas Poom. Ka tema sõnul käib aiandis kohapeal sel aastal mitu korda rohkem inimesi ning ka ostetavad kogused on suuremad.

Ka palju tunnustust saanud Pärnu linna haljastusaladele istutatud 7000 võõrasema ning juunis istutatavad suvelilled on pärit kohalikest aianditest – Kase aiandist ja Tori lilleaiast. Pärnu linnaaedniku Anu Nurmesalu sõnul on Pärnumaa aiandid kiitmist väärt. „Usun, et aianditel läheb sel aastal isegi paremini, kuna aiandushuvilisi on tuntavalt juurde tulnud,“ arvas Nurmesalu.

Peamiselt viljapuid ja marjapõõsaid müüv Poom kinnitab, et hetkel kõige populaarsemad tooted on sammastõunapuud, ploomid-kirsid ning viinapuud. Ka Neeva Aia hetke populaarsemad taimed on viljapuud ja marjapõõsad, kuid kaubaks lähevad hästi ka kõik muud ilu- ja tarbeaia taimed.

Mõlemad aiandipidajad tõdevad, et inimesed saavad aianditele abiks olla eelkõige sellega, et otsivad üles kohalikud pakkujad. „Lisaks saab kohapeal ka asjatundlikku nõu otse kasvatajalt ning võimaluse ise omale sobivad istikud valida,“ lisas Poom.

Pärnumaal tegutseb üle 10 suurema ja väiksema aiandi, mis pakuvad kõike koduaednikule vajalikku, alustades suvelilledest ja köögiviljataimedest kuni professionaalsete haljastusprojektide elluviimiseni.

Kerstin Raja

ÜLEVAADE, MILLISEST PÄRNUMAA AIANDIST MILLISEID TAIMI LEIDA:

Köögiviljataimed, maitsetaimed, maasikad

Kase aiand – maitsetaimed, köögiviljataimed
Kuuse aiand – maitsetaimed, köögiviljataimed, maasikad
Andrease aiand – maitsetaimed, maasikad
Neeva aed – maitsetaimed
Tõstamaa taimeaed – köögivilja- ja maitsetaimed
Tamme talu ürdiaed – maitsetaimed
Lilled, amplid, roosid
Tootsi aiand – lilled, roosid
Neeva aed – lilled, ronitaimed, roosid
Tõstamaa taimeaed – suvelilled, amplid, lõikelilled
Kase aiand – suvelilled, püsililled, amplid
Kuuse aiand – suve- ja püsililled, amplid
Andrease aiand – suvelilled, amplid
Maie aed – Eestis kasvatatud püsililled, iluaia külastus
Audru aiand – suvelilled ja -taimed
Panga talu roosid – roosid
Lepiku-Mardi kollektsooniaed – püsililled
Kareka aiand – suvelilled ja amplid
Tori lilleaed – suvelilli, lilleampleid, amplitaimi ning samuti ka surnuaialilli

Ilupuud ja -põõsad

Neeva aed – lehtpuud ja -põõsad, okaspuud
Kuuse aiand – okaspuud, lehtpuud ja -põõsad
Võiste puukool – ilupuud ja -põõsad
Riina Luik Haljastus – ilupuud ja põõsad

Viljapuud ja marjapõõsad

Saare-Tõrvaaugu aiand – viljapuud ja marjapõõsad, viinamarjad
Neeva aed – viljapuud ja marjapõõsad
Kuuse aiand – viljapuud ja marjapõõsad

Haljastustööd ja konsultatsioonid

Saare-Tõrvaaugu aiand – viljapuude lõikamine, õppepäevad
Neeva aed – haljasalade hooldamine, aedade eskiisprojektide loomine ja konsultatsioonid aednikule
Kase aiand – peenarde ja suvelilled hooldus, haljastusprojektid
Kuuse aiand – arboristiteenus: pargipuude hooldus, ohtlike puude langetamine, viljapuude lõikus, kändude freesimine, haljastustööd
Riina Luik Haljastus – haljasaladealased konsultatsioonid, planeerimine, teostamine ja hooldamine

Põhja-Pärnumaa valla raamatukogude lahtiolekuajad suvel

Seoses eriolukorrast tulenenud külastamiskeeluga olid raamatukogud suletud 16. märtsist kuni 17. maini. Aprilli algusest kuni eriolukorra lõppemiseni teostasime kontaktivaba laenutust. 18. maist avasime raamatukogud uuesti.

Raamatukogu külastuste eeltingimus on, et kõik peavad järgima 2+2 reegliti (v.a perekonnad), ka teenindajatega suhtlemisel. Raamatukokku sisenedes palume desinfitseerida käed.

RAAMATUKOGUD on juunis, juulis ja augustis avatud järgmiselt:

Põhja-Pärnumaa **Raamatukogu Vändras** on avatud esmaspäevast reedeni kell 10.00-18.00, suletud laupäeval ja pühapäeval.

Pärnu-Jaagupi haruraamatukogu esmaspäevast reedeni kell 10.00-18.00, suletud laupäeval ja pühapäeval.

Vahenurme haruraamatukogu on avatud teisipäeval ja reedel kell 10.00-12.00, kell 12.30-17.00, kolmapäeval kell 11.00-12.00 ja 12.30-18.00, raamatukogu on suletud esmaspäeval, neljapäeval, laupäeval ja pühapäeval. Raamatukogu on töötaja puhkuse tõttu suletud 25.06-06.07, 03.08-16.08 ja 29.10-04.11.

Libatse haruraamatukogu on avatud esmaspäeval kell 10.00-12.00 ja 12.30-17.00 ja neljapäeval kell 12.00-19.00, raamatukogu on suletud teisipäeval, kolmapäeval, reedel, laupäeval ja pühapäeval. Töötaja puhkuse tõttu on raamatukogu suletud 06.07-16.08.

Tootsi haruraamatukogu on avatud esmaspäevast neljapäevani kell 9.30-12.00 ja 12.30-17.00, raamatukogu on suletud reedel, laupäeval ja pühapäeval. Töötaja puhkuse tõttu on raamatukogu suletud 22.06-07.07 ja 03.08-24.08

Pärnjõe haruraamatukogu on avatud esmaspäeval ja neljapäeval kell 9.00-12.00 ja 12.30-17.30 ning teisipäeval ja kolmapäeval kell 9.00-12.00 ja 12.30-16.30, raamatukogu on suletud reedel, laupäeval ja pühapäeval. Töötaja puhkuse tõttu on raamatukogu suletud 06.07-09.08.

Vihtra haruraamatukogu on avatud teisipäevast reedeni kell 10.30-12.00 ja 12.30-18.00, raamatukogu on suletud esmaspäeval, laupäeval ja pühapäeval. Töötaja puhkuse tõttu on raamatukogu suletud 29.06-13.07, 10.08-24.08 ja 14.09-21.09.

Kaisma haruraamatukogu on avatud esmaspäevast neljapäevani kell 9.30-12.30 ja 13.00-17.00, raamatukogu on suletud reedel, laupäeval ja pühapäeval. Töötaja puhkuse tõttu on raamatukogu suletud 06.07-23.07 ja 03.08-23.08.

Võidula haruraamatukogu on avatud teisipäeval kell 15.00-18.00 ja neljapäeval kell 10.00-14.00, raamatukogu on suletud esmaspäeval, kolmapäeval, reedel, laupäeval ja pühapäeval. Raamatukogu on töötaja puhkuse tõttu suletud 25.05-01.06, 21.07-04.08 ja 24.08-06.09.

Suurejõe haruraamatukogu on 18.-28. maini avatud esmaspäevast kuni neljapäevani kell 10.00-15.00. Juunis ja augustis on raamatukogu avatud neljapäeviti kell 11-17. Juulikuus on raamatukogu töötaja puhkuse tõttu suletud.

Monika Jõemaa

Põhja-Pärnumaa Raamatukogu direktor

algus lk1

Olete põline vändramaalane, kuidas päästja elukutse valikutes peale jäi?

Sündisin väga toredasse perre, kus lapse kasvatamise praktikaga oldi kokku puutunud mitmeid kordi enne mind ja kasvasin Vändra lähedal Aru-Kose talus. Koolis käimine polnud minu jaoks teab mis suur probleem. Ei pidanud Juurikaru põhikoolis käimise ajal kokku puutama ühis-transportidepeatustes bussi ootamisega. Kodust kooli jõudmiseks kulus umbes 4-5 minutit jalutamist üle heinamaa. Gümnaasiumiastme läbisin Vändras. Peale gümnaasiumi lõputunnistuse kättesaamist oli ajusagarate vahele kogunenud mitmeid häid mõtteid, mida elus edasi teha. Tagantjärele vaadates sai saatuslikuks üks 2008. aasta juunikuul ilus hommikupoolik, kus vend Enn (töötas Vändra päästekomandos) vajas abi, et ma viiksin ta rabatulekahju kustutama (kogu tehnika oli juba sündmusel ja põleng oli saanud alguse eelmisel päeval ning kestis veel järgmiselgi). Ei läinudki enam palju aega mööda, kui Toomas Taul

Koolis tehakse küll suurepärane ettevalmistus, kuid reaalne praktika tuleb ikka komandos töötades.

vormistas mind ametlikult Vändra päästekomando meeste nimekirja. Esmalt päästja, siis meeskonnavanem ja hetkel komandopealik.

Tööle asumiseks tuleb minna kooli (Sisekaitseakadeemia), kust saab vajalikud teoreetilised ja praktilised teadmised päästetööks. Koolis tehakse küll suurepärane ettevalmistus, kuid reaalne praktika tuleb ikka komandos töötades. Päästja kutsetaseme omandamiseks kulub üks aasta. Mina omandasin Sisekaitseakadeemias kõrghariduse.

Olete aktiivselt seotud erinevate spordialadega, kõigele lisaks otsustasite ellu äratada kunagi Vändras väga heal tasemel olnud lauatenise? Kas see kõik sobib ajaliselt pereeluga kokku?

Paar aastat tagasi soetasin endale

”

väikese majakese Vändrasse. Elame seal neljakesi – minu elukaaslane ja tema kaks tütart. Minul endal veel lapsi ei ole (küll need ka ükskord tulevad). Kuid lastega tegelemisest igapäevaselt puudust ei tule. 17-aastase kogemusega jalgpallitreeningud ja -mängud on nii palju vilja kandnud, et 2014. aastal otsustasin teha jalgpallitreeneri litsentsi. Peale oma päästetööd juhendan JK Vändra Vapruse kasvandikke. Lisaks, koos teise ja veel suurema kogemustepagasiga treeneriga, Ranet Lepikuga treenime ja jagame huvitavaid jalgpallioskusi Vändra naistele. Naiste grupi vastu on huvi suur ning treeningutel osaleb ca 25 naisterahvast (kusjuures enamus on neist emad).

Hobikorras meeldib mulle mängida võrkpalli. Talvehooajal oleme ikka suutnud ühiste ja suurte pingutuste toel osa võtta Coolbet'i võrkpalli rahvaliigast. Sel aastal jäi küll eriolukorra tõttu hooaeg lühikeseks, kuid liikusime võimsalt liiga võidu

suunas. Suviti treenime kolleegidega Vändra komando hoovis loodud rannavõrkpalliväljakul. Selle väljaku eelseks on ka tiigi olemasolu, kus palli vette kukkumisel saab ka karastava suppluse osaliseks.

Hingelähedane spordiala on lauatenis, mille pisiku sain Juurikaru Põhikoolist. Vahetundide ajal sai eakaalastega madistatud mõnikord nii, et isegi särk märg. Sisekaitseakadeemias toimusid nii mitmedki võistlused, kus pälvisin kõige kirkama medali üliõpilaste seas. Kuni tänaseni ei ole see pisik kadunud. Võimalus on kätt harjutada oma kolleegidega komandos.

Jalgpallitreener Ranet Lepikuga tuligi hiilgav idee korraldada lauateniseturniir Vändras. Tõime ümberkaudsete külade noortekeskuste lauateniselauad Vändra Gümnaasiumi võimlasse kokku ja saimegi turniiri läbi viia. Siiralt loodan, et selline traditsioon jätkub ka edaspidi.

Kas mõni hobi on ka vaikuses toimetades, ainult iseendale?

Ka kalapüüdmine pole mulle võõras. Mäletan, et väikese poisiklutina

ulatas isa mulle spinningu, mille otsa oli seotud puupunn. Puupunnil konksusid küljes polnud ja ega sellega harjutamine ei toimunud jõe kaldal, vaid ehtsal karjamaal. Tihti juhtus õngeketas sassi minema, kuid sellise probleemi korral tuli appi ema, kes mõned head minutid proovis noore kalamehe kalapüügivahendit töökorda seada.

Süstite päästja elukutse pisikut varakult koolinoortesse?

Iga aasta sügisel leiavad aset koolinoorte tuletõrjespordi mängud. Vändra Gümnaasium on sellest aktiivselt osa võtnud. Minu juhendada on 8. klass ning gümnaasiumi 11. klass. Alad, milles võisteldakse, on üsna tehnilised – voolikuliitmike ühendused, torni ronimine redelist, tule kustutamine, üle plangu ronimine ja poomi jooksmine, mootorpumbaga voolikuliitmide hargnemine – nende tegevuste sooritamiseks on vaja taiplikke ja aktiivseid poisie-tüdruid. Koolidevahelistes võrdluses on Vändra Gümnaasium saavutanud kõrgeid medalikohti.

Õie Kuusk

Pärnjõe Kool 100

Pärnjõe Kool teatab kahetsusega, et käesoleva aasta 6. juuniks kavandatud kooli asutamise 100. aastapäevale pühendatud kokkutulekut riigis kehtiva eriolukorra tõttu pidada ei saa. Oleme otsustanud kaua oodatud suurürituse nihutada aasta võrra edasi ja see saab toimuma 2021. aasta kevadel. Täpselt info juba siis, kui normaalne elu Eestimaal on taastunud ja võimalik mingeid plaane teha. Seniks kõigile asjaosalistele kannatust ja hoidke oma tervist! Ükskord me tuleme kokku niikuinii!

Valdur Ojala,
100-aastase Pärnjõe Kooli direktor

Oma piirkonna paremaks teenindamiseks eriolukorras avas mai alguses e-poe Coop Vändra, viies toidukaupa koju mitmesse sellisesse kohta, kus kauplust pole juba aastaid olnud.

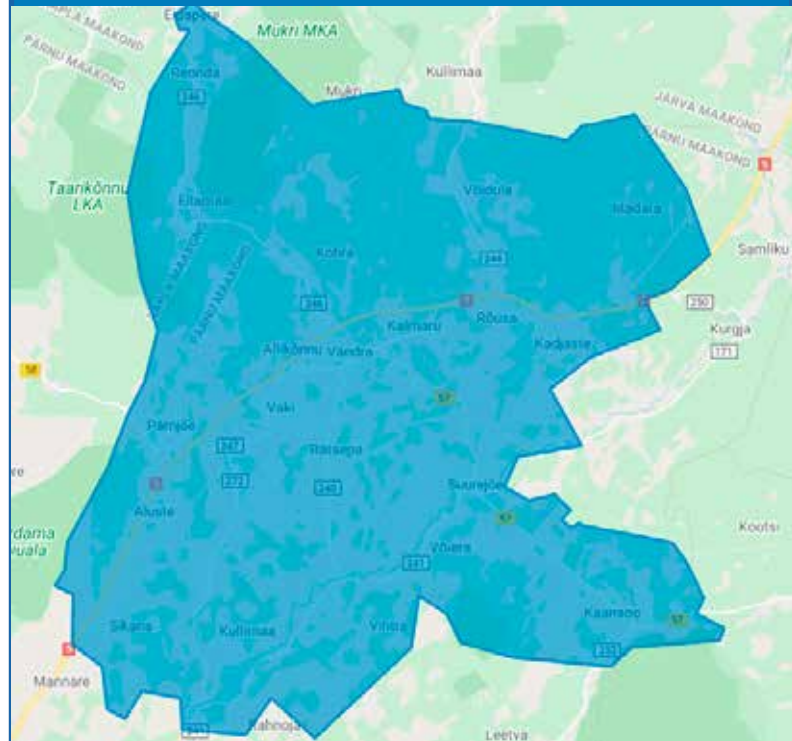
Coop Vändra juhi Gersti Konti sõnul otsustati e-pood avada kohe, kui sai selgeks, et eriolukord kestab kauem, kui esialgu arvati, ning paljud maaliinide bussiühendused suleti. Seepärast otsustati oma piirkonna elanikele appi tulla ning avada kiirendatud korras e-pood.

Vabariigi valitsuse poolt välja kuulutatud eriolukord lõppes küll 18. mail, kuid viiruse nakkusohu püsib endiselt ja selle vältimiseks on kõik ettevõttevõimalused vajalikud.

Lingilt **vandra.ecoop.ee** avaneb toodete valik, mida saab tellida.

Kui soovitakse lisateavet, siis küsimusi saab esitada telefonil **5191 0276** e-poe juhatajale Krista Jürimäele.

- Hetkel valikus üle 1300 toote.
- Võimalik tellida kaup koju kulleriga või ise järele tulemisega Vändra Konsumi.
- Koju tellimisel 2 tarneakent. 9:00-13:00 ja 13:00-17:00 E-R
- Kaupluses kättesaamisel aknad 9:00-12:00 ja 13:00-16:00 E-P
- ePoes kehtivad Säästukaardi ja Säästukaart+ soodushinnad.
- Tellimuse eest võimalik tasuda pangalingiga (Swedbank, SEB, LHV, Luminor, Coop Pank) või Säästukaart+iga
- Teenustasu 5 eurot.

MITMESUGUST

POTTSEPATÖÖD

Kutsetunnistusega pottsepp pakub kvaliteetset pottsepateenust. Ahjud, pliivid, soemuürid. Tel 56 500 162

Katuste ja fassaadide pesemine ja värvimine. Tel 501 0834

Müüa kuivatatud kase kütteklotid võrkudes koos transpordiga. Tel. 528 7186 või timo@tpmv-detail.ee

Koristan Teie territooriumi risustavast vanarauast. Viin ise ära. Hind kokkuleppel. Tulen kohale iga ilmaga. Tel + 372 5851 7174

KINNISVARA

OÜ Vändra ostab ja rendib põllumaad. Info tel 506 0938, 510 9008 vandra@agron.ee.

OÜ Viljamaa ostab ja võtab rendile põllumaad Vändra vallas. Tiit.Soosaar@gmail.com tel 56 482 492

OÜ ETEST PR ostab metsa- ja põllumaad. Tel 50 45 215, 51 45 215, info@est-land.ee

Vändra Õigeusu kirikus

27. juuni kell 11.00
Kiriku Nimepäeva Jumalateenistus

KUI SA OLED

oma loomult **empaatiline, järjepidev, kohusetundlik, hea suhtleja** ja meeskonnatöötaja

JA SUL ON

keskharidus ning soovitatavalt ka erialane kutse- või kõrgharidus või eelnev töökogemus erivajadustega inimestega;

arvuti kasutamise oskus vähemalt algtasemel;

eesti keele oskus;

kasuks tuleb **B-kategooria juhiluba**,

SIIS KANDIDEERI:

- CV Keskuse kaudu,
- Töötukassa kaudu
- või kirjuta e-postile varbamine@hoolekandeteenused.ee märgusõnaga "tegevusjuhendaja".

MEIE PAKUME:

- Graafikujärgset täiskohumusega vahetustega tööd (8:00- 20:00 ja 20:00-8:00);
- täiendkoolitusi;
- 7-päevast lisapuhkust;
- liikuvat ja suhtlusrohket tööd;
- toetavat töökeskkonda ja tiimi.

OTSIME OMA TIIMI

TEGEVUS-JUHENDAJAT

Tegevusjuhendaja töötab psüühilise erivajadustega inimestega, juhendades ja toetades neid nende igapäevatoimingutes (nt toiduvalmistamine, koristamine jm lihtsamad tegevused); aitab hügieenitoimingutes (sh mähkmevahetus); korraldab huvitegevusi; suhtleb elanike lähedastega; hoiab korras tööd puudutava dokumentatsiooni ning fikseerib päeva jooksul toimunu kalenderplaanis.

Oma tööd tehes tagab tegevusjuhendaja sõbraliku ja turvalise õhkkonna.

Tööleasumise aeg: 1.07.2020

Lisainfo: tööpäeviti telefonil: 53 018621 (Tiia Kaar)

www.hoolekandeteenused.ee
hoolekandeteenused

EELK Pärnu-Jakobi kogudus

- 07.06 14.00 Kolmainupüha jumalateenistus armulauaga.
- 14.06 14.00 Jumalateenistus armulauaga.
- 21.06 14.00 Jumalateenistus armulauaga
- 24.06 12.00 SURNUAIAPÜHA PÄRNU-JAAGUPI KALMISTUL
- 28.06 14.00 Jumalateenistus
- Koguduse kantselei avatud T, K, R 10.00–14.00
- Kantselei telefon 44 64 650, 5451 6999
- Sekretär Sigrid Reimets
- Kalmistuvaht Aira Safronov +372 5396 4729
- Hooldajaõpetaja Kristiina Jõgi +372 5300 7075
- Diakon Jane Vain +372 5451 699

EELK Vändra Martini Kirikus

Jumalateenistused pühapäeviti kell 11

- Nelipüha jumalateenistus armulauaga 31. mail kell 11
- Kalmistupüha jumalateenistus armulauaga kirikus 23. juunil kell 11

Õpetaja Ants Kivilo tel 53960574

Mälestame

URMAS RANNIK
10.05.1938-14.05.2020

VELLO ESULA
16.03.1941-17.05.2020

EINAR MERISALU
11.09.1960-17.05.2020

AIVAR VÄLI
10.04.1965-28.04.2020

AMALIE SILD
13.06.1925-22.04.2020

FLORIDA-HELMİ KLEIN
25.08.1927-29.04.2020

JEKATERINA TETSMANN
15.10.1933-29.04.2020

VAIKE-ARMILDE VAINO
20.07.1936-06.05.2020

RUTH RUKKI
03.03.1953-21.05.2020

Üks tee on lõpuni käidud,
üks süda jäädavalt vaikinud...

Mälestame head naabrit

RUTH RUKKIT

Vana 43 elanikud

Lahkus
RUTH RUKKI

Mälestavad
Vändra Gümnaasiumi
endised algklasside kolleegid

Õnne ja tervist, sünnipäevalapsed!

Vaike Raap	7.06	96
Endel Kodasma	12.06	96
Salme Siniorg	29.06	95
Maimu Kodasma	1.06	92
Aino Krõõnström	18.06	92
Linda Lääne	1.06	90
Elvi Lillemaa	2.06	90
Alma Pahkojeva	3.06	90
Aare Kask	4.06	85
Lille Paasma	7.06	85
Kalju Roos	7.06	85
Viivi Naser	30.06	85
Vaike Sepa	3.06	80
Kaarel Tõlp	12.06	80
Marina Nurmik	16.06	80
Aime Moose	23.06	80
Luule Mölder	25.06	80
Heino-Jaan Pärna	26.06	80
Anti Markson	27.06	80
Kalju Tamm	2.06	75
Volli Lumi	10.06	75
Eha-Hilja Loosaare	10.06	75
Milvi-Endla Lipp	14.06	75
Elli Valden	19.06	75
Auli Kärner	26.06	75
Mall Peterson	26.06	75
Jaan Kont	6.06	70
Vallo Suigusaar	8.06	70
Elsa Kalamees	10.06	70
Aita Loosme	20.06	70
Valdo Riismaa	28.06	70
Roman Põbo	29.06	70
Enno Sarnet	29.06	70

Sündis maailma väikene ime, sai endale päris nime, oma päikese, tähe ja tee, paikse paiga kahe südame sees...

Õnnitleme lapse sünni puhul!

Kati Kulmaa ja Janis Djatšoki perre sündis 16. aprillil poeg Aleksander Djatšok.

Merje Vunukainen ja Rait Raidma perre sündis 26. aprillil tütar Ranelle Raidma.

Nele ja Tanel Merisoo perre sündis 26. aprillil poeg Oskar August Merisoo.

Kristi Kitsingu ja Elvis Linu perre sündis 1. mail poeg Evan Lind.

Nelli Saarkoppeli ja Ingmar Torrimi perre sündis 4. mail tütar Merit Torrim.

Heidi Ristali ja Janar Armase perre sündis 5. mail poeg Hendry Armas.

Kerly ja Andrise perre sündis 10. mail tütar Norette.

Jane Tõkke ja Kendro Härmi perre sündis 15. mail tütar Arabella Härm.

Vana-Vigala Tehnika- ja Teeninduskool VASTUVÕTT 2020 ON AVATUD

PÕHIKOOLIJÄRGNE ÕPE

- Kokk 3 a *
- Puhastusteenindus - kodumajandus 3 a *
- Ehitusviimistlus 3 a *
- Automaaler 3 a *
- Autoplekksepp- komplekteerija 3 a *
- Mootorsõidukitehnik 3 a

KUTSEÕPE

- Sõidukite pindade hooldaja ja rehvittehnik 1 a
- Abikokk 1 a
- Puukäsitöölaine 1 a
- Puhastusteenindaja abiline 2 a (TÕK)
- Kõõgiabiline 2 a (TÕK)
- Kutsevaliku õpe 0,5 a

*Eriala võimalik õppida ka LÕK õppekava alusel
TÕK - põhikooli toimetuleku õppekava

KUTSEÕPE TÄISKASVANUTELE (TSÜKLIÕPE)

- Sepp 2 a
- Keraamik 2 a
- Pottsepp - sell 1 a
- Puukäsitöölaine 2 a
- Mööblirestauraator 2 a
- Automaaler (aerograafi lisaoskusega) 1,5 a
- Sõiduautehnik (autoelektriku lisaoskusega) 2 a
- Sõiduaudiagnostik 1 a
- Väikemasina, mootor- ja jalgrattatehnik 2 a
- Autoplekksepp- komplekteerija 1,5 a (vanade autode taastaja lisaoskusega)
- Puhastusteenindaja 1 a
- Abikokk 0,5 a
- Kondiiter 1 a
- Kokk 2 a

Dokumentide vastuvõtt e-keskkonnas www.sais.ee
Vastuvõtukomisjonid 19. juuni, 24. juuli, 07. august, 21. august

Täpsem info www.vigalattk.ee

Täisväärtuslik MUNAKANADE TÄISSÖÖT

Sööda retsept koostatud kogemusel, silmas pidades Eesti linnukasvatamiste vajadusi.

Hind 11.30 €/kott (20 kg kott)

Alates 4 kotist transport tasuta koju kätte.

Tellimused vormista: www.ait24.ee, ait24@ait24.ee või tel 5855 7025

Kui sa soovid end
TEOSTADA

ERIPEDAGOOGINA/LOGOPEEDINA

oled oodatud tööle meie tegussasse kollektiivi.

Tööle asumisega 31.08.2020 aastal.

Avaldus, CV ja haridust tõendavad dokumendid saada hiljemalt 12.07.2020 aadressil: Pikk 15, Vändra, 87701, Põhja-Pärnumaa vald, Pärnumaa või jaana@vandra.ee

Lisateave telefonil 5330 2992 või jaana@vandra.ee

Omalt poolt pakume:

- Sõbralikku kollektiivi ja meeleolukaid ühisüritusi
- Enesetäiendamise- ja arenguvõimalusi
- Võimalust rakendada oma ideid
- Paindlikkust
- 1315 eurot brutotöötasu kuus

Lisaks pakub omavalitsus:

- Kui sa oled kuni 28 aastane (kaasaarvatud), vastad kvalifikatsioonile ning registreerid enda elukohaks Põhja-Pärnumaa vald, saad 2 aastat igakuiselt 300 eurot lisatasu.

VÄNDRA LASTEAED VÄGA OOTAB SIND.
SINU MENTORIKS SAAB MEIE NOOR,
TEGUS TASANDUSRÜHMA LOGOPEED.

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha.

Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvööndis.

Tel: 56 111 900

Tootsis asuv Betamar OÜ PAKUB TÖÖD

ÕMBLEJATELE.

Kasuks tuleb varasem töökogemus õmblejana, erandkorras kohapealne väljaõpe.

Oleme 20-aastane ettevõtte ja valmistame päästeveste Saksamaale.

Töö ühes vahetuses.

Töö tulemustest sõltuv tasu. Kollektiivpühkus.

Tasuta Tootsi ujula kasutamine. Tootsis on soodsad korteri ostu ja üürimise võimalused.

Lähiümbruskonnast Tootsi tööle tulijatele garanteerime ühistranspordi kulude tasumise.

Asjast huvitatutel võtta ühendust telefonil 501 3985 või saata e-mail betamar@betamar.ee

KORVTÕSTUKI TEENUS VÄNDRAS

Tel +372 54 518 881

- * tõstekõrgus 22 m
- * tõstevõime 200 kg +40 kg
- * sobib kõikideks kõrgustes vajalike tööde tegemiseks
- * vihmaveesüsteemide paigaldamine, puhastamine ja remont
- * arboristi teenus
- * puude okste laasimine

LIPU-MASTID

KUNI JUUNI LÕPUNI

10%

SOODSAMALT

Igaühel on õigus heisata Eesti lipp 365 päeva aastas!

Täpsem info ja personaalne pakkumine:

mastid@hobesol.ee

Tel 5565 5001
5565 5002

www.hobesol.ee

Võtan vastu tellimusi toidukartulitele.

Kojuvedu.
Tel 52 05 578
Silver

